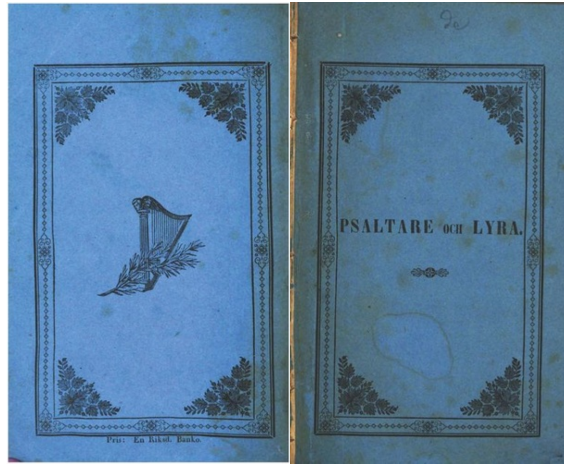

Psaltare och Lyra : Sånger

Förord till den elektroniska utgåvan

Dessa poem har digitaliserats i september 2008 från Bayerska Statsbiblioteket av Google Books och anpassats för Projekt Runeberg i september 2013 av Ralph E.

PSALTARE och LYRA.

PSALTARE och LYRA.

STOCKHOLM, 1843.
P. A. NORSTEDT & SÖNER, KONGL. BOKTRYCKARE.

PSALTARE och LYRA SÅNGER af Carl Herman Levin

STOCKHOLM

hos

C. A. Bagge

CHRISTIANIA
hos A. D. Wulfsberg & Co

KÖPENHAMN
hos G. H. Jæger.

INNEHÅLL.

JVaiur-biMer.

Sonetter.

TILL

PASTOR PRIMARIUS,

LEDAMOTEN AF KONGL. NORDSTJERNE-ORDEN,

HÖGVÖRDIGE

H:r D:r A. Z. PETTERSSON.

Jag låg en gång — hur salig var den stunden! — Med lutad hjessa, på mitt böjda knä Uti Sanct Jacobs chor vid altarrunden Och njöt, ifrån din hand, välsignelse. Det är det dyraste, det skönsta minne, Min själ förvarat i sitt helgonskrin: Hur ärevördig och med Faders-sinne Du bröt mig brödet — gaf mig lifsens vin!

Du gaf mig läran: i troslampan späda Med varsam hand Du tände veken opp, Gjöt olja deruppå — bad Englar freda Mitt barnasinne och mitt oskuldshopp. Fram till min första nattvard Du mig ledde, Och slöt mig in uti din förbön se'n. För himlens vingård Du så ömt beredde Mitt hjertas ranka: Du gaf lif åt den.

Det var ett frö, Du i mitt inre lade: O, att det rotat sig med helig grodd! Det var ett ord, Du till mitt hjerta sade: Och fast dess lära af min själ blef trodd. — En knopp, utvecklad i mitt hjerta inne Utaf det frö, Du i dess sköte sått, Jag lägger ned för Dig i tacksamt sinne — Ej Pindens ros — en Sarons lilja blott.

Med färglös barm, så blyg, så blek om kinden Trosliljan är, som jag nu offrar Dig; För ögat tycks den kanske kyld af vinden — Utaf min kärlek dock den närde sig: Min kärleks saft uti hvar blommans åder Har flutit in och doftar från dess mund, Och för din *kärlek visst den* min *förråder, Som ligger dold uti dess inres grund.*

Det är ju blommans art, sitt offer bära Till Zions kulle ifrån Sarons dal. Du, som står tempelbergets höjd så nära, Tag mildt emot min offerblommas val. Om omedvetet någon vällukt finnes Invid dess blyga barm, hon fröjdar sig, Blott hon symboliskt tolka kan mitt sinnes Tacksamma offer, vördade! till Dig.

*

MISSIONS-SÅNG.

Till strid, iill strid! du Christendomens hjelte! Tag trones sköld och fatta andans svärd, Och gjorda kring dig med det starkbets-bälte, Som inger kraft, att draga mot en verld. Och andans hjelm — den ej med örnens vingar Beprydda, blott med dufvovingar två — Fäst på din hjessa: segersången klingar Från ofvan, när du vapenrustas så.

Korsriddar-tecknet, ack! det rosenröda Blodskorset, fäst det på din skullra se'n: På snöhvitt harnesk skall det tecknet glöda, Som blodsinsegei uppå kärleken. Träd så, korstecknad, upp i trones led^r, Och drag till strids med oförfäradt mod. Din moder, Segern, skådar huldrikt neder Uppå sin son, sin vigda kämpe god.

Dock, tag ej svärdet, detta blodigt skarpa, Det menskostoidda <— tag det icke med. Men hang uppå din arm en gyllne harpa, Och låt den klinga om Guds kärleks fred.8

Tag se'n en palm uti den andra handen, Och lifsens ord uppå din tunga bär: Och sväng den palmen öfver hedenlanden; Predika frid der endast ofrid är.

När så på hedningarnes kust du träder, Ej krigets stridsrop der du höja må. Din första helsning vare: "Frid med Eder!" Och fridens budskap lär dem rätt förstå. Lär dem att älska Evangelii dufva, Gör henne bofast i det vilda land; Dess milda kutter må den dal förljufva, Der hjertats gamar förr sökt rof kring strand.

Dock — står om kosan du ännu förlägen, Hvartut på korståg först du borde dra? Ar ej, om du så vill, dig öppen vägen Till hedningarne i Amerika? Der röda menskor i urskogar jaga, Och strida käckt mot jätteormarne, Men ofridsormen (må vi dem beklaga!) I egen barm de endast näring ge.

I kaktusskogar dessa kopparröda,

Med kopparhjertan inom hedna bröst,

•• •

An vilddjur jaga, än hvarann föröda, Annu ej lyssnande till fridens röst.9

Ack! för urfolken i den nya verlden Låt andans nya verld i kärlek opp, Att vid flintknifvarne och kopparsvärden De icke längre binda må sitt hopp.

Och i tropikens ljusa sommarländer

Annu det sanna ljuset är förtäckt:

Kring söderhafvets blomsterskär och stränder

Sitt fiske idkar ju en hednisk slägt.

Du, som af Mästaren har kallad blifvit,

Att vara menniskornas fiskare,

Lägg ut till drägt; der är dig kanske gifvet,

Att åt Guds rike samla själarne..

Och på högslätterna kring Asiens fjällar, Der bidar ännu månget otrons folk: Träd upp till tals! — från Himalajas hällar Predika ordet, o, du ordets tolk! Bär Christi budskap, så att fjällens söner Din bergspredikan måtte lyssna till. Visst ordets Herre ordets kämpe kröner Med all den framgång, som ditt hjerta vill..

Och Afrikanern uti sandens öcknar Med mörka kinder och med kolsvart barm, Som ännu vandrar uti kalla töcknar, Fast solen ofvan bränner het och varm —10

Tror du, det hjerta, svarta bröstet eger, Ej är så blodrödt såsom ditt kanske? Jo vet, att äfven åt den vilda Neger Kan korsets lära ge välsignelse.

Mot öcknens lejon nu han lansen bryter, Och tjusar ormar, kufvar tigrar lätt5 Men själens lejon i hans inre ryter — Då blir han lejon sjelf, gör oförrätt: Då heter armen väld och hämd hans hjerta, Och fridlöst bågen mot hvar ovän spänns; Gå dit, lägg balsam uppå hatets smärta, Byt hämdens fröjd uti försoningens..

Och högt vid isarne och snön kring polen I hudar svepa sig dvergmännerne. Med frusen stråle blickar sparsamt solen, Styfmoderligt till de styfsönerne. Och, liksom köld och mörker der sig lägrat, Rest på naturens graf sin dubbelthron, Så har ock andens ljus sin värme vägrat Åt frusna hjertan i den kalla zon.

Men hjertats isberg andens glöd kan smälta,

Och locka sippor upp ur frusen grund,

Och snölavinerna från själen välta,

Och väcka sommar upp i vintrens lund.11

Der nordansformarne, om fin så skarpa, Nyss röto vildt utur en snöig sky, Der klinge endast Evangelii harpa — Och nordan skall för himlens vestan fly.

Ja, många länder, många folk dig bida, Du fridens stridsman utan sköld och spjut! Drag at till dem, (Sr att med kärlek strida, I kärlek segra — o, drag ut, drag ut! I Bibelns koger bär du kraftens pilar, Som genombåra alla hjertan visst. Uti din arm ej segerkraften hvilar, Men rikt den skänkes af din Herre Christ.

Ty se på läran, hur den förr har segrat, Hur segersäll — sjelf himlens segerbud — Den skapat tron, der fordom otron vägrat Bekänna henne som en röst från Gud. Re'n på blodskusterna i hedna landen Har korsets fana af dess kämpar höjts; Och vittnesbördet om den Guda~anden, Som segren gifver, har i segren röjts.

Der menskoätare stridsdansar höllo

Med offerknifvar och med blodig mund,

Der bröder förr till spis åt bröder föllo

Och offrades uti en afguds lund,*t2

Der har man mångenstides nu i dalen Rest upp ett kors, lärt hvad det innebär; Och för det korset böjer kannibalen Ett fridsamt knä — åt friden trohet svär.

Och våra Fädér — ack! de yfverborna Nordmännen, älskande blott stridens larm; Som endast trodde på sitt svärd, sin Norna, Med hedna hjertan inom luden barm — När uti fjerran land de talet sporde Om barnavännen, "hvita Christ" — ack, ho Var, som så fogade, hvad var, som gjorde, Att resårs söner svuro barnet tro?

Säg, hvadan kom väl denna kraft, om icke Från kraftens Gud, som lärans upphof är? I Christna häfderna, hvarthelst vi blicke, Hvar rad om honom vittnesbörd ju bär. An skall hans dop hvart menskohjerta rena Och böja alla knän i Jesu namn, Och alla menskor på vår jord förena Till slut uti en enda Faders famn!

Så går hon fram, vår segerrika lära5 Afgudars altaren hon nederslår; Hon träder hedningarnes hjertan nära, Ur vildens öga prässar ångerns tår;13

Hon fridens palm på hedenjord planterar Och hvälfver kronan högt på rotfast stam; Ja, Christi rike öfverallt formerar Och går med seger i all verlden fram.

Ar det ej herrligt, att dess bådskap vara, Att för dess vinning offra egen vinst, Att eget lif för Christi lif ej spara, Då sitt för oss han sparde allraminst? Långt skönare än svärdens klang i striden, Ju klingar frälsningens hallelujah; Och skönt det är, att gå till strids för friden, Att kring dess thron förena menskorna.

Men vi, som än uti vårt hem förblifvit

/ *

Och bida makligt i vårt ärfda bo, Som modershyddan än ej öfvergifvit, Ej mäktat fly från dess förtrollnings ro — Vi, som vår vandrigsstaf ännu ej fattat, Att på missionsfard gå i verlden ut, Som hemiandsfriden hafva högre skattat, Än farans stigar ibland vildars spjut —

t

Vi bedjom, bröder! dock en bön för dessa Trons ridderliga kämpar, hvilka gå Långt bortom haf och fjällar — som sin hjessa Till något vänligt bröst knappt luta få,

514

Som uti mödor, i försakan vandra Med ett för döden ständigt blottadt bröst, Fastän sin mödas kall de icke klandra, Blott sökande i egen barm sin tröst.

Hur, sjelfve frémlingar, de der predika En tro, som fremlingar till bröder gör, Som hafåtskilda verldar, förr olika, Nu till granngårdar i Guds rike för! För dessa bedjom, Christelige bröder! Som modershjertat för de söner ber, Som fjerran vandra uti nord och söder, Och hvilkas mödor hennes anin<» ser.

Ty hvad är Kyrkan, hvad är vår Församling, Om ej en moder, sändande åstad Dess älsklingssöner till en öm uppsamling Af de affallne, dem hon bidar glad? Hon vill ock samla än okända söner I öppna famnen till sitt modersbröst. Nu sluter hon dem in i varma böner; — För hennes längtan är dock bön en tröst:

Aon.

Herre! alla menskors Fader, Alla Englars höga Gud, Som styr verldars myriader Med din vilja och ditt bud!Du, som himlens solar tände Och gaf stjernorna sitt ljus, — Från ditt höga himlabus Till vår bön i nåd Dig vände!

Menskor skapte Du till jorden, Men till barn för himmelen; Och Du inskref budeorden Uti allas samveten. Så åt Christen, som åt Hedning Skänkte Du förnuftets ljus?j För att det bland stoft och grus Skulle blifva själens ledning.

Men hur långt kan menskan ledas Af förnuft och samvete? Kan hon derigenom fredas Ifrån syndens helvete. Samvetet kan blott anklaga, Vårt förnuft kan blända oss — Kan dock ej, med allt sitt bloss, Grafvens mörker för

oss daga.

Nej, det ljus, som kan förklara Äfven grafvens mörka rum, Ar det ljuset, underbara, Tändt i Evangelium.Herre! det förklaringsljuset, Som Du sände med ditt ord y Främja det på fallen jord, Att det leda må ur gruset.

Salighetens himlalära,

Herre Christus! Du frambar; —

De Apostlar, som nu bära

Den kring verlden — med dem var!

Sänk Dig, Jesus, uti trona

I hvart otrons hjerta ned!

Hjertats gåfva blir då fred

Och dess varning lifsens krona.

i

Så i norr, som ock i söder, Sä vid polens is och fjäll, Som der solen varmast glöder, Slå, o Jesus, upp ditt tjäll. Hedningen till Dig sig vände, Hvarsomhelst ännu han bor; Ty så snart på Dig han tror, Tager hjertats ofrid ände.

Skicka dina missionärer Med din ande och ditt ord; Och det folk, än otron tärer, Gör det till din frälsta hjord.it

•

Ej må svftfdl med blodig langa ' Bära om Dig Ttttaésböfd; Måtte blott bland 4tm bli \àtå Sången, som Gods englar sjunga.

Fridens sång, med dufvomildhèt Klingande i Stridens land, Binder männens tigervildhet, Fäller svärd ur hotfull hand. Tusenfaldiga den sången, Herre! uppå våldsmäns kust — Tjusad blir då hämdens lust, Hämdens arm i vemod fången.

Alla själar då försmälta Till en enda, enig själ. Skilda förr, i Dig samialdta, Alla bli till ett likväl. Ett Du skapt vårt menskoslägte, Och till enhet menskorne Måste bli, ty armarne Eljest Du förgäfves sträckte.

Du, vår Fader, är densamma, En är allas Frälsare. Samma jord var allas amma, Skall gemensam graf oss ge.

Må ock vi gemensamt dyrka *Samma* Fader, *samma* Gud, Och hvart folk bli Christi brud, Hela jorden Christi kyrka!

AFLATSKRÄMAREN

i

NORDEN.

I.

Upp springa portarna på Sanct Cathrina') —

Ifrån hvars inre tusen vaxljus skina,

Med vigda flammor omkring altarne,

Eit festligt lof åt helgonbilderne.

Re'n offermessan man der slutat hade:

Då nu sitt sista Ave Bispen sade,

Straxt ordna munkar sig till procession:

Då stummas tempelorgelns sista ton;

Men i detsamma ifrån tornet ljuder

De döpta klockors orgelsång, som bjuder

Med högre stämma till den aflatsfest,

Som nu beredes hvarje syndig gäst, —.

Ut under tempelportens hvälfda bågar

En snöhvit skara utaf munkar tågar:

^jtt itändt vaxljus sken i hvarje hand —

En rad af stjernor i mjölkgatans band.

Främst gingo föresångarne, en skara

Af valda ynglingar, som underbara

Och oförstådda hymner uti chor

Uppstämde Honom, som i himlar bor.

Se'n af en Nuntie, i öflig vana,

En kyrka i Wisby.22

Bars högt, med Påfvens vapen prydd, en fana,

\

Uti hvars duk ett gyllne kors stod klart, För alla syndens slägter uppenbart. Se

'n på ett byende, af sammet stickadt Med gyllne bord och rikligt stjernbeprickadt, Bars silfverpermad, strålande och klar En påflig aflatsbulla, underbar. Vid tågets slut framfördes af den sista Bland Påfvens Nuntier en aflatskista — En öppen afgrund för de Svenskes gull, Af vantron riktad, dock än aldrig full. Sist utnf Påfliga Legater följdes Sjelf Arcimboldas; aflatskrämarn höljdes I purpurmantel med en gull-tiar; • En snöhvit fackla han i handen bar Med upptänd låga, dermed korsets tecken Han flerfalt slog mot alla väderstrecken. När så till torgets midt han hunnen var, Med hycklad vördnad han sitt korsstandar I marken fäste -— det af Påfven smot-da, Det signade, af vigda händer gjorda Han uppslog sedan invid fanans fot, I skygd af korset, och till synders bot, Sin aflatsb^nk. Till slut han dristigt trädde På torgets burspråk upp, skenheligt bredde De båda armar ut till signeisen Utöfver folket — qvinnor, barn och män. . .23

Straxt blef .ban helsad af den tjusta hopen Med glädjeskri; de höjda jubelropen Från alla kanter uti Wisby stad Besvarades utaf en folkmängd, glad. När sist en härold skaran tystat hade, Sjelf Arcimboldus så sitt tal framlade:

II.

Arcimbotdus.

Nudc lætas Indalgentias

Gibt man in alle Welt, Et caussa non discntitur,

Man fragt nan nach dera Gelt. Sit reprobus, impoeniteos,

Wil er nun Pfennig geben, Etsi föret Diabolus,. , Er muss ins Evig leben.

ANON.

"Till syndens folk, till nordens kalla länder,

Der ofrid klagar rundtkring edra skär,

Nu kommer fridens tolk; i nådens händer

Försonarns fana jag till Eder bär.

O, kasten blicken upp på purpurduken:

Der står ett gyllne kors. I syndare, ödmjuken24

Ert arma hjerta och bönfallen fromt. Ja, fallen korsets sändningbud till föga — Och korsets Herre, frän sin himmel höga, Skall lifva allt, der nyss var glädjetomt.

Hör, hvad din Gud i domarordet sade: Att döden evigt blifver syndens lön. Du arma syndare, o säg, hvar hade Ditt hjerta frid vid domsbasunens dön, Om ej en skatt hos Kyrkan låg förvarad, En skatt, af Påfven till ert väl besparad. Som sjelfva döden uti förväg lopp? Och syndforlätelse den skatten heter: Betänk, hvar fanns i alla evigheter En skatt, mer dyr för hvarje brustet hopp?

Du, nordens folk, är fritt blott då du lyder Den helge Fadren, som ditt bästa vet; Ty Påfven är den öfverprest, som tyder All himlens rätt uti ofelbarhet. På Petri helga stol oss vigd är vorden Fridskonungens ståthållare på jorden, Som delar salighet bland folken ut. Böj fromt, o Nord, dig under denna spira, Omkring hvars scepter alla helgon vira En gyllne gloria till tidens slut.25

Och strålarne i denna helgongloria, Tillbedjande, vi kalle goda verk, Som tecknas i martyrernas historia; Hur rik är denna skatt, o folk, bemärk! Åf hvarje stråle tusen andra tändas, Och denna ljusskatt skall för Er användas; Den tänder dag i alla villors natt. Den största syndaskuld den kan afplana; Blott aflatet, med Påfvens gunst, kan dana En frid, som öfvergår hvar jordisk skatt. —

Ett krig nu hotar alla Christna länder. Der otron skall mot tron dra' ut sitt svärd. Der blixtra glafvar re'n i Islams händer Ej till en korsfard — till en halfmånsfard.!) Skall Moslems folk i Christna länder bygga, Skall korset undan för halfmånen skygga, Försvarslöst lemnas sanningens baner? För alla Christna är vår sak gemensam; Ej helga Fadren kan Er skydda ensam: Om Nordens bistånd genom mig han ber.

') Till förevändning för aflatskrämeriet förebars behofvet af medels insamlande till uppbyggande af ett Christligt hufvudtempel, S:t Peters kyrka i Kom, samt de hotande Turkiska krigen.

526

Att ej det helga må, ækäradt, ramla, Han nu till hela Christenheten skydd Vill under korset sina kampar samla; 0, må hans rost på eder strand bli lydd. För honom villigt öppnen edra håfvor, Och till den helga striden samlen gåfvor, Utbyten jordiskt mot ett himmelskt gall. Det jordiska igenom mig församlas, De ungas gärder, såsom ock de gamlas — Men himmelskt delar jag med handen full.

Som Christi tro i Rom har moderkyrkan, Så må den der sitt modertempel ha', Dit pilegrimer till en helig dyrkan Från Christna land må i tillbedjan dra". Derför ett tempel, helgadt åt Sanct Peter, Med korsprydd döm, ett verk för evigheter, I helga staden nu uppbyggas må. Att sådant tempel, värdigt himlens Smorda, Åt efterverlden uti prakt fullborda, Det hofs, att gärder af ert goda få.

Ack, hvad är guldet, sådant som det blänker I edra skatter, uti jordisk mull, Mot nådens skatter, dem åt Er jag skänker? Mot själars aflat, ack, hvad är ert gull? 1 arme syndens söner, hasten, hasten,27

I offerkistan edra skärfvor kasten, Till lösepenning för hvar sjal, som sn&rd I djefvulsbojan ännu ligger; anden Blir genast friköpt, och mot nådelanden Den nyss fördömda styr sm himmelsfärd.

Om synden än uti ert inre tände

En afgrundslåga med förtviflaas glöd;

Om än hvar gerning edert samvet brände,

En plågofackla — som en blodskuld, röd;

Om qvalens basilisk i hjertat bodde,

Och ångrens tistel i hvar h]ertvrå grodde —

Ett döfvemedel fins i alla tet:

Det läker genast alla samvetssåren ,

Och basilisken dör och ångertåren

Förbyts i fridens tår igenom det. —

De helige, dem vi Martyrer kalla, Som uppå korsets stam, på bål, för svärd Sitt lif i trone spillt — att dem åkalla, Det är en dyrkan, väl en Christen värd. Af deras sonande förtjenst kan Påfven

o „

At eder vexla evig aflatslofven — Dermed jag Er nu vill tillhanda gå. Och den, som rikligt kan sig aflat köpa, Hans själ skall ej i domen fara löpa, Att på Guds venstra sida, sakfälld, stå.28

Och om J egden några bröder, fader,

Dem döden, iskall, ifrån Eder ryckt,

Så veten, att ej finns en fröjd, som gläder

Dem nu; all frid för dem är utelyckt,

Om deras själar J, med guld, ej skonen

Ifrån skärselden, om J ej försonen

Med Helgon-aflat deras fordna brott.

Ja, döde fränder, anförvandter, vänner

Till Eder ropa från det glöd, dem bränner . . .

Ack, lösen dem ifrån så osäll lott!

Ett lösningsmedel i er makt J egen — Det är det offret, som läggs villigt ned På aflatsaltaret — Stå ej förlägen: Gif guldet du, så får den döde fred! Hvart mynt, som du i aflatskistan sänker, Det är en droppe, som sin läskning skänker

o

At den aflidne vännens själabrand. Ocb om hans lösen du tillfullo gifver, Den qvalda själen straxt förflyttad blifver Till salighetens ljufva balsam-land.

Men om du tviflar på den synda-aflat, Som kops af helgon verkens öfverflöd, Du drabbas skall af Påfvens hand, som svallat Bannblixtens stråle till en andlig död. Här tänder jag vid vigda fackelflamman29

1 eder åsyn upp, till djeflars gamman, Bannlysningens skräckfull^ offerbål; Och om J aflatet bedrägligt kallen, Gör hvar och en sig till det straff förfallen, Utaf hvars eld blott denna är symbol.

Bannstrålen skall sig emot kättarn svinga — En eldröd drake med en blodig gadd; Den skall väl sist ock nordens land betvinga Och kufva hvar och en, i otro stadd. Ty der den skakat sina straffdoms-vingar, Der hörs ej mer ett glädjeljud, som klingar, I intet tempel blickar mera Gud; Och de aflidne icke sänkas neder I vigda grifter; ingen

vigsel breder Sin pell utöfver bannets vigda brud.

Som himlen ned sin blixt i parken sänder, Och- ödelägger —- så ett interdikt I själars rosengård sin härjning tänder, Och allt blir öde seJn och jemmerligt. Bannlysta trälen — hvart han går och vankar, Förkasteisen vid honom fäst sitt ankar; Han är förkastad i sitt fosterland, Han är förkastad i sitt eget hjerta, Der bannets gamar sprida'kring sin smärta, Och tära tviflarn med förtviflans tand.30

v

- Bevare Gud hvar en ifrån att leda Straffblixten ned ifrån dess höga ban; Må undergifvenhet än norden freda För hvarje stråle från- Roms Vatican. Ja, dyrken Christum uti from tillbedjan, Och hyllen Påfven, som med Hans tillstädjan Är Christenhetens helga Patriark. Den högsta thron förblir dock Påfvestolen, Och kungathronen^ vid sjelfva polen Må underkasta sig för Roms monark.

Så lyssnen fromt, hvad Påfvens aflatsbulla Åt Eder bjuder; ack, J syndare! Der höras inga straffets åskor rulla,

0 nej, der talar blott förlåtelse.

Ty syndförlåtelse, det är mystèren

i

1 aflatsverket, som af gunst beskär en

I bojor fängslad frihet från dess band. — Så offren då hvad jordiskt dyrt J egen; Jag vill Er möta uppå halfva vägen, Med himlaskatter uti gifmild hand/"31

III.

rLn storm nu hördes genom rymden rasa; Den släckte aflatskrämarns fackla ut, Och folkets skara snart betogs af fasa, Då stormen ökade sitt hemska tjut. Det undret ville mången då förklara, Som skulle det ett himlens bifall vara Till hvad som talats af dess sändebud; Men andra ville detta omen tyda, Som skulle himlens afsky det betyda, Emedan talarn hade hädat Gud. . .

Nu aflatskråmarn ut mot hafvet pekar, Der stormen rasade förfärligt fram: fasen, grymma äro ödets lekar! Nyss sågen J hvar skeppet ståtligt sam — Sen nu, hur spillrorna på vågen vräkas. Hvem ibland Er skall ej deraf bevekas, Att för de arme vexla aflat nu? v

J sjelfve drifvens ju på tidens bölja: Hvem vet, när den skall Er i djupet skölja? O, köpen aflat! — det är tid ännu."

"S

Men denna syn och denna maning skakar Hvart bröst med bäfvan; hvarje mund blir stum.32

•Med ökad vördnad man sig närmre makar, Med gullfylld hand, till vexelbankens rum. Omkring bedragarn de bedragne trängas, Och börser klinga, aflatssedlar svängas — Det blir ett lif kring aflatsbordets skalk. Liksom när bin i sommardalens värma Med trängda vingars surr sig lystet närma Till någon purpurblommas honungskalk.

Så alla sig till offerkistan hasta,

Att suga nåden ur dess öppna mund.

Uti gullsväljarn de sin skärf nedkasta,

Att åt sig vexla aflatets förbund.

Och aflats-brefven, nådens falska dufvor,

På köpta vingar flyga kring; ja, grufvor

Man tömma vill, att indulgentier få.

Hur vantron dock förmår att menskor gäcka,

Att, uti köpslagshåg, de händren sträcka

Ut efter det, som ingen hand kan nå! . .

Snart atlatsfesten dem alltmer berusar: Kring nådebanken jublas mer och mer. Den vunna syndförlåtelsen förtjusar; Och aflatskrämarn man som Gud tillber. Att fröjdefesten glädjefullt tillbringa, t

Skallmejor stämmas upp och gigor klinga Kring alla planer uti Wisby-stad.33

1 dans och spel och uti fröjdesånger De sonta menskor jubla; ty all ånger Är djupt fördränkt i aflatsguIdets bad.

Så festens dag framåt, med solen, skrider, Och skakar gull i svekets lockar ner: Med offersam landet alltmer det lider, Och Roms kollekt förökas mer och mer . . . Men se! — nu träda fram uti folkhopen Två ynglingar; då tystna jubelropen Kring aflatsbanken; men de unge två, Frimodige, på torgets burspråk träda. Der Årcimboldus med sitt tal hörts häda; De vexelvis till folket orda så:

IV.

Olaus och Laurentius Petri.

Für Gold erschliesst sicb dir der Himmel nicht, Erruosen kaon er nar, erkanft nicht werden. Dein Himmel ist schön hier auf dieser Erden, Wenn rein dein Wille und dein Auge licht!

WERNER.

Frid vare Eder! Såsom landsmän alle Vi hälse Er med moderspråkets ord.34

Med tacksam hyllning vi på knä nedfolie, Två bröder, kyssande vår fosterjord. Du skönsta ö bland Sveas förpostkullar, Der vågen brusande kring stranden rullar, Du räddat oss uppå din blomsterkust! Nyss summo vi, skeppsbrutne, uppå vågen Med halfsläckt lif, men dock med Gud i hågen, Och Gud har åter väckt oss upp till lust.

Den Gud, oss räddat, vi vårt lif befalle, Vår handlingskraft och allt, som kallas vårt.

w j 7

Hans namn, Lifväckarns, vi med tro åkalle, Hans, som oss lisat, se'n Han pröfvat hårdt. I stormen leddes vi af allmaktshanden; Vårt skepp blef krossadt; våra lif på stranden Dock räddades på fosterlandets jord. Vårt gods har hafvet ned i djupet bäddat, Det enda, vi ifrån vårt skeppsbrott räddat, Ar detta dyraste — Guds Bibelord! —

Vi föddes äfven i den höga norden, Men snart vi lemnade vårt moders-bo: Vi lemnade den kära, Svenska jorden, Som unga örnar lemna nästets ro. Vi styrde färden till den ljusets källa, Der helga ordets forskningsvågor välla,35

k

Af Luther renade, till Wittenberg. Nu vände vi, som arkens dufva vände Tillbaka; glade, såsom hon, vi lände Med fridens oljoqvist till nordens berg.

Den oljoqvist en före vi i handen; Skönt grönskar der Guds Evangelium. O, må det blomstra uti nordanlanden, Och dofta frid kring våra hvilorum! Olivens blommor ligga der i knoppning,

»

Och menskosjälens innersta förhoppning Slår ut i blomma, der Guds anda går.

Vi öppne Bibeln nu på fosterjorden,

i

Att rent och klart predikad bli i norden. . Vår Gud med oss uppå vår sida står!

Och detta Bibelord —- hvad dyrt det hyser, Hvad gyllne skatter utaf skönt och godt! Hur hvart dess språk, liksom en stjerna, lyser Uppå ett fäste, som är himmelsblått! Från ordets träd af hvarje gren du skakar En gyllne frukt: af

himlens saft den smakar, En Gudaläskning för hvar sorgsen själ. Och liksom jorden vänder sig kring solen, Så vare Bibeln ock den fasta polen, Hvarkring dilt hjerta sv inge sig — dilt väl!36

Men detta ord för dig ar än förstummadt,

För dig det ej ännu har tunga fått:

Än obetraktadt, och ännu försummadt,

Dess språk för dig är okändt, oförstådt.

Vi vilje tolka det för dig på Svenska;

Dess språk skall vändas till det fosterländska,

Som talas här bland våra fjäll och skär.

När vi det friat från Latinska bojan,

Må sen det trifvas i den Svenska kojan! —

Ack, tro och älska hvad som det dig lär!

Men hvad som Biblen ej dig föreskrifver, Ack, misstro det: det är ett fåfängt ord. Och vet, att vantron än sitt gyckel drifver Och höljer dimmor kring vår ljusa nord. Papismens lära — det bor sanning i den, Men äfven mycket svek; nu ändligt tiden Vill klarna ljuset, stängdt af spindelnät. Och snart skall Bibiens rena ord blott gälla, Ej dekretal och ingen Påfve fälla En dom, som Bibiens, i ofelbarhet.

Med den i hjertat och med den i handen Vi träde glade på vår fosterstrand; Och börje här en sådd för skördeanden Uti Guds himmel — evighetens land. En strid vi börje under korsets fana,Dock — ej en strid, nej, uppå fridens bana En kärleksfamning med Guds rena ord. "For ordets sanning låt ej menskan blunda!" Var Luthers lösen — och vi sammalunda, Med samma lësen stå på Sverges jord*

0 folk, du vandrar uti dimmors villa, Utaf Papismen uti skuggor ledt.

Guds ord, det tolkas dig ej rent; ack, illa Förstår du riket, af Guds Son beredt. Med Bibiens, ej med Påfvebullans, lampa Dig lär i nåd en annan väg att trampa — Den, som till Jesu dyra rike går. Hvad, som af vantron blef dig föreskrifvet, Det är ett nät, af sanningen snart rifvet, Kan ej bistå i Evangelii spår.

Ditt A och O — hvar vill du söka detta? Ej uti gerningarnes alfabet! Det dubbelordet, ack, det enda rätta, Blott nådens Evangelium eger det.

1 gerningarnes bad du fåfängt döper Din själ; af Helgonen du fruktlöst köper Hvad för dem sjelfva ej tillfyllest var. De voro syndare, som du och alla; Dem må du ej uti din bön åkalla:

I Christus blott du din försoning har.

438

Hvad båta messor, och hvad rökverks flammor,

Som tändas upp åt Jbelgonkildenie,

Hvad dina radband, sjelfförtröstans ammor,

Hvad indolgentier, hvad almosorne?

Allt detta djerfs du dock förtjenster kalla:

O, hvad förtjena de? — de skola falla,

De nu skiftrika sjelftrosbubblorne;

Och når de fallit till sitt intet neder,

Hvad är det då, som din förtjenst bereder,

Du arma menska, ack, du gäckade?

Hvad Påfveläran såsom dygder lofvar, Det är ej dygder, endast yttre ting. Tro ej, det aflat, hvarmed den begåfvar, Med himlens brudgum blir en fastningsring. Om Påfven vill dig, titi att tro det, skrämma, Och om han höja vill en hotfull stämma, Och skaka bannets blixt i vredgad hand, — Nå väl! ditt namn låt honom fritt förkättra, Men skaka af din själ den vantrons fjättra, Hvarmed han Christenheten lagt i band.

Hvad är bannstrålen? — uppå vantrons himmel En konstgjord blixt, en hycklad åskas dån. Han, som djerfs slunga detta ljungeldshvimmel, Hvad är han sjelf? — en fallen menskoson. Den glöd, som han för andras synder tände,39

Bèir egen syndaglöd; förbannaras ände Blir sjelf en ande med förbannelse. Den, som från PålVestolen vrångvist dömmer, Han sitter der, en inbtlsk Gud, och glömmer, Att fallen sjelf ban är^ den föl lande.

Och hvad är aflat? — fallna själars rening ifrån hvad syndigt som de tänkt och gjort. Men hvHken dödlig bar i himmelsk mening Fyllt upp hvad Guds beläte vederbort? Det är fördömligt till att tro den lära, Att några Helgon kunna dig beskära Af öfverflödet utaf egna verk En skatt, som äfven gör för dig tillfylles, Att undermåttet i din dygd uppfylles Af öfvermÅttet uti deras verk.

Så bjuder Påfven dock: — bland menekofunder

Det finns ej något mer förförande.

Gafs någon dödlig makt till sådant under,

Sjelf oförsont, att andra sooing ge?

De helgon Påfven har canoniserat,

Dens ban, för guld, med halfgudsinafct har hedrat,

Hvad voro desse? — endast syndare.

Hur kunde de med all sin dygd förskyliä,

Att ej allenast eget pligtmått fylla,

Men ock at andra gifva helgelse? . .40

Hvad är det här vi se? — Till köpslag löpa Godtrogne nordbor — till en marknadsfest; Der tro de sig för uselt guld få köpa Hvad deras själar eftersträfva mest Ar själars aflat väl en krämarvara, Ar nådelöftet väl ett gäckverk bara, Så lätt att vinna, såsom vore det Af händer gjordt och utaf händer gifvet? Och månn' det står i lifsens ord beskrifven Att nådens skatter följa guldets fjät?

0 nej, J bröder! ej af guld uppväges Hvad som i nådens vågskål endast vogs. Och den som trodde, att i guldet eges Ett nådemedel — gäckad tan bedrogs.

Ett guld för himlen och ett guld för jorden Bröts ej i samma grufva. Nådeorden: nDin synd förlätes" gå från annan mund, Än ifrån Påfvens,* han ej kan uttala Det aflatsord, som kan din själ hugsvala

1 evigheten och i dödens stund. —

Det är då fruktlöst, att din gärd du kastar I aflatskistan. Jag en bättre vet: Säll den, som till det aflatsbordet hastar, Der soning vinnes för en evighet! Der står en nådastol, der lika gäller,41

Om Påfven friar, eller öm han fäller — Da kan dock tröstligt till den träda fram. Der står en offerkista, der ej gillas Den skatt, som undan stoftet kan försnillas, Nej, tron aliena på Guds offerlam.

I trones bad sök själens sanna rening

Och ej uti bedrägligt gyckelspel.

Du tror det lif — men ack, det är förstening,

När du i *toftet söker blott din del.

Ej jordiskt guld ër något somngsmedel:

Sann tro är själens sauna aflatssedel,

Som har insegel fått af Kärleken;

Med den träd fram, när domedagen randas,

Då skall din lofsång med de sältas blandas,

Och vännen är du då för himmelen!"

V.

De unges tal var slut. — Med häpnad hörde Den stumma hopen > huru oförskräckt De båda bröder sannings vapnet förde Mot Påfvens vapen, som tycks redan bräckt. En morgonrodnad) tänd af ljusets fackla >42

Är redan skymfad; natten synes vackla Uppå sin gamla thron, af vantron stödd. En morgonstjerna tyckes redan glimma, Der nyss var mörker, der det nyss var dimma, Och töckenväfven synes re'n förödd- . .

Då träder fram till krämarns aflatskista En nordisk yngling, men med trotsig blick: "Låt mig bland aflatsbref ännu det sista Få vexla mig — ej för hvad jag begick > För hvad jag skall begå; jag har i sinne Ett litet brott; finns ej för guld härinne I aflatsskatten något soningsbref För hvad som tima skall?" — ""Jo visst, ty Påfven Kan för framtiden ock ge afiatslofven, Om du betalar hvad Han föreskref/'" —

"Jag löser det; se, här är guld; gif åter Det soningsbref, som jag af dig begär." — ""Tag brefvet här, som ofelbart förlåter Den synd du vill begå, hvad helst den är."" — Nu uppgörs handeln. Men förbittring lågar Upp bland åskådarne, att krämarn vågar Ock för en framtid indulgentier ge: "Han drifver gyckel ju helt uppenbariigt; Han måste straffas, ty hans spel är farligt; Vi taga åter nu syndskatterne."43

Förtrytelsen så ger sig luft hos alla, Och harmens gnista glimmar upp till mod. Och redan de med stoj och hot anfalla Den plats, der krämarn Arcimboldus stod. När hopp att motstå nu han ser uppgifvet, Han spänner kassakistan omkring lifvet, Öch flyr, snabbfotad, ner mot stranden se'n. Allt annat lemnar han till pris så gerna, Ej en gång korsets fana vill han värna, Nej, allt uppgifves förr än — penningen.

Bedragarn redan hunnit ned till stranden, Dit han, att rädda sig på skepp, har löpt. Men ack —• der gripes han så hårdt i famnen Af den, som sista aflatsbrefvet köpt: "Nu är den stund, då jag mitt bref behöfver; Det brott, du svor, att utaf det stryks öfver, Skall nu begås: var du en lögnare, Då blir mitt verk ett rättvist straff; om sanning Du talat — visst ifrån mitt brotts förbanning Jag i mitt aflat skall mig sonad se/1

Med dessa ord han aflatskrämarn slungar Med väldig arm ned i den djupa våg; Ve! aflatsguldet krämarns lif betungar; Syndskatten, blytung, kring hans hjerta låg. Det guld, som nyss uti hans ögon blänkte —44

Ack, del var det, som nu i djupet sänkte Bedragaren, nu så bedragen sjelf. — Så syndens qvarnsten ju beständigt hänger Kring syndarns hals, för honom vägen stränger Dit upp —- han måste ned i straffets elf.

Så sista aflatskrämaren i norden

Blef slutligt straffad utaf-nordens folk:

Ej vantrons tistel var rotfåstad vörden

Uti vårt land; ej tåltes svekets tolk*

$ej, andra tolkar till oss Luther sände,

Då nordens båda söner återvände

Hit till sitt fosterland med Biblefts ord»

Dess första verk <— det blef en brusten villa,

Ty ack, med ljuset trifs ju mörkret illa. —

Du sanningsljus lys klart uti vår nord!KOPPARORMEN.

(£«• Æ&isod ifrån aehnen.)Nedom Horeb, mörka tockenberget, Dystert här och der granatbeskuggadt, Uppå sandig öckengrund sig bredde Israels läger uti hvita runder. Herrligt strålande i lägerstadens Midt låg helga Tabernakel-tältet, O hur skönt! — Utaf ett sidhvitt silke Och af guld, af rosenrödt, skarlakan Tiovådigt häktade tapeter, Med cheruber konstigt guldutsydda, öfver fyrti silfverfötter breddes — Visst en helgedom den Guden värdig, Som derinom sin förbundsark hade! — Rundtomkring de skilda slägters fanor Svajade, hvaren framför sitt läger. Juda fana sig i öster höjde, Och dernedanföre trenne slägter Voro lägrade; i söder Rubens Trenne slägter; Ephraims i vester; Norrut Dan med äfven trenne slägter. — Dystert stämda, uti öckenlägret, Mellan hvita tältens dubbelrader Kämpar, uti sorgens svart beklädda,48

Gingo trånande; än bär med suckar Släpande en långsam fot, än der i eder Bristande; — ja ock, i knorr mot Herran, Slogo de mot skyn med knutna banden, Eller stampade, i knot, med foten Uti öckensanden, gul ocb brännhet

Uti höfdingstältet, som sig reste Stolt, härförarlikt vid Juda fana, Hvilade på gröna palmlöfsbädden Denna stammens höfvidsman Nahesson. . Satt på sanden nedanför svartlockig, Svartbemantlad, nu af sorg mörkpannad, Mirjam, Amminadab-sonens maka. Under svarta lockars milda krusning Mörka ögat, med en tår i blicken, Mot sin herre frågande hon höjde; Och sin stämma höjde hon och rörde Tungan till ett ord, som dock ej rörde Dystra mannens harmomslutna hjerta.

Mirjam.

Re'n har solen skänkt oss tretti dagar; Redan tretti gånger Horebs hjessa Har han rikt förgyllt och rikt bestrålat, Men åt Israel han dock ej unnat Någon dag — en enda natt allenast,49

Månadslång; och ingen stråle skänkte Han af fröjd åt Judafolkets hjertan. Säg mig, herre, blifver Aron-sorgen — Sorgen efter saknade Gudsmannen,

Döde Aron — blir den sorgen evig?

»

Nahesson.

Qvinna, tala ej om Aron-sorgen:

Den tar slut i dag; men icke slutar

Uti dag den sorg, som mig förgrymmat*,

Som förgrymmar alla Israels männer.

Tretti solars glans på Horebs hjessa

Jehovah har sändt — på öckenbergets

Kalla klippor; men sitt folk, det valda,

Ej en stråle utaf fröjd han unnat,

Medan här, i Arons sorg, det bidat.

Ja, än mer, re'n har han fyrti vårar

Sändt till jorden, fyrti gånger lofvat

Jordens lundar, blomsterklädt dess parker,

Se n vi lemnade Egyptens länder.

Men i öcknen här — hvar har en blomma

Under tiden fägnat Israels öga,

Hvar oss fröjdat någon blomsterånga,

Hvar en näktergal förtjust vårt öra?

Allt, hvad jorden förr haft skönt och herrligt,

Ar för oss i öcknens sand begrafvet,

Ve oss, Mirjam, ren i lifvet döde! Jehovah var fädrens Gud; — skall äfven Han förbli en Gud för fädrens söner, Dem han inledt uppå öcknens stigar, Men i nöden nu, så glömsk, förlåter Dem — o höjd uppå all annan fasa! Han på hungerns marterfulla altar Till ett öfvergifvet offer ställer? . . Kärlekslös kan visst den Guden kallas.

Mirjam.

Tyst! Nahesson, Zebaoth ej häda. Skall hans förstlingsfolk sin Herre smäda? Du är en bland förstlingsfolkets förstår: Knot mot Gud minst pryder förstens tunga, öfver blommors brist omanligt klagar Du — nå väl! kring våra fötter blomma Endast kiselns rosor, sandens törne; Men högt öfver våra hjessor blomstra Stjerneblommor uti rika grupper, Ty sitt blomstertak ju himlen spänner Öfver öcknen, liksom annorstädes. Abrah'ms-folket står ju himlen närmast! Derför Gud dess blickar vill från gruset Lyfta till sin himmel upp, den rika, Den af löftets gyllne stjernor fulla. Hvad är nöden, som med knotets tunsra

Nyss du djerfdes att beklaga? Herren, Som med manna och med källfriskt vatten Underfulit och nådefullt i öcknen An oss spisar, än med svalka läskar, Visst sitt skyddlingsfolk ej öfvergifvit.

Nahesson.

Manna — ja! vid denna qvinnofödan, Denna semlekost, den honungsspisen Ledes mannens kropp, förtvinar, äcklas. Menskan är ej något Engelslägte, Spisas ej med honungskakors sötma, Mättas ej med kost af himlabrödet. Annat var det i Egyptens rika Länder, hvarest man en kraftig spisning Njöt af vinets must och offerdjurens Rika läggar, som af fetma dröpo. Näring gaf Egyptens bord, men äckel Föder öcknens Jehovah-bespisning. Fyrti år har re'n vår späkning varat; Qvinna, du är född i öcknen, fostrad Vid det magra bordets kost; du känner Icke längtan efter annat bättre, Hvarom ej för dig ett minne talar. Föd dig derför du med lösa maten. Som nu mer att njuta jag föraktar.

Mirjam.

O Nahesson, älskade, förakta

Ej Guds gåfvors rikedom; du klagar —

Ack, dig sjelf till ve! — fördömligt, straffbart

Öfver nåden, hvarmed än vi slutas

Af vår Jehovah i kärlig hågkomst.

Mannens högmod med upprorisk tunga

Honom frestar, att sin Gud anklaga.

Menskosinnet är ej tacksamt, äfven

Om i öcknen står ett bord uppdukadt.

Kan numer ej mannabrödet nära —

Som det gjort i fyrti år — det slägte,

Som lydaktigt vill förtröstan sätta

Till den Gud, som våra Fäder tröstat

Och förlofvat oss det nya landet,

Som åt söners söner tröst skall skänka?

Löftet om Guds Canaan — det landet,

Hvarest strömmar utaf mjölk och honung

Ymnigt flöda — kan det löftet icke

Stöda foten på vår öcken-vandring,

Inge mod i ett förmödadt sinne? . .

Löfteslandet vi dock nå omsider

Och få bo i ett välsignadt Edén!

Nahesson.

Liksom manna är för lös bespisning För min kropp, så löften ock för själen.53

Hvilken vet, om ej det land, som löftet Med så rika fårgors svek afmålat, Dock för evigt blifver oupphunnet? . Icke blott uti mitt eget hjerta Har misströstan sina svarta vingar Utbredt. Alla andra Israels männer Klaga äfvenså, förgrymmas, hota. Helga arken och dess vigda prester, Hvilka bo i härens medelläger, öfvergifvas kanske snart, och Moses — Helga mannen, som Guds anlet skådat — Blir ej åtlydd kanske, följs ej mera Utaf folket, längese'n förlröttadt Vid hans ständigt ouppfyllda löften. . .

(Trompeter gifva tecken utifrån: han uppreser sig förvånad)

Hör! nu skallar ifrån Levi läger Dubbelklangen af de två trompeter, Som till uppbrott pläga hären mana. Hvad kan det betyda? . oförmodadt!

En Lbvit. (inträder genom tältdörren.)

Schalom aläka! (frid med dig!) Nahesson, Du Amminadabs son, du Judas höfding. Mig Moses, Israels profet, den helge, Till dig har sändt, Guds vilja att förkunna. Vet, tabernaklets molnstod re'n sig höjer54

Från takets gyllne spets i sydlig riktning: Ett tecken ifrån Gud, att Israels-hären Till sydligt återtåg straxt upp bör bryta. Guds vilja är det. Derför, Höfding, kalla Din stam till uppbrott, att mot södern tåga.

Nahesson. Hvad! kan Jehovah den viljan tolka För sitt folk, att dra mot söder åter? Skall vårt tåg i motsatt riktning vändas Från vårt mål. Från helga löfteslandet Endast fjället Setr oss nu åtskiljer — Nej, omöjligt återtåg kan bjudas.

Levitkn.

Likväl Guds vilja, utaf molnskyn tolkad, Till återtåg ovedersägligt manar. Fjällbygden omkring Seir nu Esaus söner Bebo och neka oss att genomtåga I frid; att våldsamhet och svärd begagna Mot fordna brödrafolket, och så kräfva En önskad rätt, ej Jehovah tillstädjer. Derför igenom Edomeers länder Hans vilja är, att vi en omväg taga.

(Under det ett högljudt knot utanföre gif" ver sig tillkänna j intränga krigare af 1 Juda-stam i höfding st alt et)

En Krigare. O Juda höfding! hvarför lyda längre Den dunkla skyn, det mörka töckenbudet,55

v

Som töcknigt talar med en töcknig tunga? Det är ju dårskap utaf män, att följa En stod af dimmor, som i öcknens hedar Igenom hunger, genom qval oss leder. Låt dårar följa; men, o Juda Höfding! Din stam ej mana till ett fortsatt narrspel. Om du på nytt igenom öckensanden Oss tåga bjuder, vi ej följa ämna.

NA HESSON.

Så min vilja, trogne Juda-Söner, Ens med eder vara skall: af gäckar Ej vår stam bestod, för ädel alltid, Att af dimmor och af gyckel villas. Jehovah, den dunkle, oeh hans dunkla Sky, hvars vilja stammarn Moses tolkar, Vi ej längre uti plågfull vandring Följa må. I dag vi hvile stilla; Se'n i morgon vi en väg oss bana Öfver Seir på egen hand, tills snarligt Vi till Canaan, vårt mål, framhinna. Bidom! bjuder jag. — Du hör min vilja Nu, Levit; må Moses fritt förgrymmas; Redan länge har hans folk förgrymmats, Lyder längre ej hans bud och vilja.

{Han stampar vredgad på markenj hvar-vid en orm utur v almlöfsb adde n framstic-ker ett hväsande hufvudoch stinger ofvan sandalen deri stampande foten.)56 •

Hvilken hväsning! hvilket ormahufvud Rakt emot mig sträckta gadden styrde! . . . Ve, hvad styng, hvad giftig tand har sårat Mig med brännhett qval! det qvalet nalkas" Ifrån foten re'n till ängsladt hjerta. O, hvad marter! har den Högste drabbat Med sin vredes straff min vredes hjerta? . . Tusen styng, hvart ett med udd så glödhet, Stinga mig från hjessans lockar neder Allt till fotabjället ... ve! o marter!

Mirjam.

Fasansfullt! . . ack, ej Guds straff fördröjdes. Giftigt, skräckligt var hans ormagissel. Böj dig ödmjukt uti stoftet neder, Om förskoning bed .. o nej, du böjer Dig i plågor, uti marter endast . . Ho kan hjelpa? . . Han, som straffet sände!

(Skyndar ut.)

Nahesson.

Ve mig, ve mig! att jag Herran frestat . . ,

Gud, din hämnargissel var förskräcklig.

Hvarje droppa i min blod re'n sjuder

Utaf giftet från den orma-tanden,

Som Du sände mig till straff . . o, ve mig!

Jehovah, Du skarors Gud! förbarma

Dig dock öfver mitt affallna hjerta! . .57

En Israelit. (inträder)

Ve oss! Nahesson! Rundtomkring vårt läger En ormaskara med millioner gaddar Ur jordens hålor har förskräckligt krupit 1 dagen upp; och med mångspräckligt hufvud, Med blick af glöd, med krigssång utaf hväsning, Fiendtligt öppnar hvarje slungorm gapet Och sprutar gift och lågor, qval och plågor Mot hela Israel; som du, hvar kämpe Sig krampfullt vrider under ettermarter, Och dör i qvidan, medan munnen fradgas.

Nahesson.

Ve! det kyler kring mitt eget hjerta; Döden tär med scorpioners tungor Hjertats hinnor, alla hjernans nerver. Jehovah, oss hjelp! ... o Moses, Moses! Bed för folket — det affallna folket . . Mirjam, Mirjam! o min trogna maka, Har mig svikit äfven hon i nöden, Vikit från mig äfven hon i döden?

Israeliten.

Ack, Moses beder: vid hans sida Mirjam, Din trogna maka, såg på knä jag ligga Med händren sträckta uti bön till Herran. Ja, Moses beder; och hans bön var mäktig58

I striden förr med de Amalekiter.

/

Till Moses' förbön, för Guds öra ljuflig, Dess vrede mildrande, har ofta lyssnat Förr Jehovah . . O, frälse nu han

äfven De slagna offren, dem hans straff har drabbat!

(gar.)

Mirjam, (instörtar i tältet.)

O, hvad under! . . Zebaoth, den högste,

Ar dock Gud ännu för Abrahams söner,

Till sitt Israel i nåd än skådar.

An till hjelp i högsta nödens smärta

Sträcker han med läkdom Gudahanden.

Inför Moses på mitt knä jag bedit,

Bedit inför Gud har trogne Moses

Uppå sänkta knän med höjda armar,

Bedt till honom, som sig än förbarmar,

Om hans frälsning för ett knorriskt slägte.

Vet, Guds röst — hans, som sig blidka låter

Af en ödmjuk bön — ur molnen ljudit

Till sin tjenare och honom bjudit,

Att en kopparorm, förderfvets afbild,

Till en läkedom emot förderfvet,

Resa högt uppå ett kors i lägret,

Att hvaren, som på det frälsningstecknet

Med förtrostan skådar, frälsas måtte . . .

Hör! hvad glädjeskri der ute jublar.59

Munnar, dem så nyss förtviflan frads*at, Sjunga lofsång nu, halfvissna armar Klappa händren nu till glädjetecken, Halfförbrända hjertan lefva, glädjas. O, bered dig, älskade Nahesson, Med ett tacksamt och lydaktigt hjerta Att försoningstecknet trosfullt skåda.

Nahesson. Zebaoth är stor! nu ske hans vilje!

mlrjam. (upplyfter tältluckan och midt utanför synes den upphöjda kopparormen j dit Nahesson oafvändt skådar. Skaror af ormsàrade Israeliter ligga tillbedjande rundtomkring pä jorden.)

Se och lef! var trogen och förtrösta!

Nahesson.

O, hvad ljuflig flägt mitt hjerta svalkar! Helsans strömmar i hvar åder brusa; Hänryckt öga kan ej vända åter Med sin blick från helga ljusningsormen, Som med lifvets hopp mitt bröst förtjusar. Stor är Herren, Jehovah, som åter Mig, förtvinande, till lifvet kallar.»

60

Stor är Herren, Jehovah, den högste, Som sittÄ Israel ej öfvergifvet

Moses. (stående i hvit > skinande skrud nedanför korset.)

O Israel! hvi har du i olydnad

Laggt af din fordna — ack, din enda prydnad?

Hvi har din Gud du frestat, öfvergifvit,

Hvi har från honom du affälligt blifvit?

Var icke han för dina fäders fäder

En Gud uti Egyptens träldoms-städer?

Var icke han i röda hafvets vågor

Din ledare, din skärm i öcknens lågor,

Din sköld i striden? Fäste segerns kransar

Ej han i nåd på dina kämpars lansar?

M

Ar han ej den, som uti öcknen dukat Ditt mannabord? Hvi har ej du ödmjukat Dig under honom, utan knorriskt hädat Hans makt och Gudom, och hans vilja smädat? .. Han sände straffet5 — men ej evigt straffar Hans hand; i nöd den äfven hjelp förskaffar. Allmaktens Gud det kostar ju så ringa, Att såret gifva — och att räddning bringa! Han ormars pest uti ditt läger sände, Och giftets brand i dina ådror tände, Att ormens gift så ur ditt hjerta drifva — Olydnaden, som vill dig föreskrifva,61

Ålt uti högmod eller missmod skilja Dig ifrån Abral^ms Gud och från hans vilja. Bland Israels döttrar och ibland dess söner Dock funnos några än, som varma böner Och trogna blickar emot himlen höjde . * Och himlars Herre snart i nåd sig böjde Till älsklingsfolket, till dess bön sig vände — För ormen räddning i en ormbild sände. Hans härold, nu jag Eder frälsning bådar, Åt hvar och en, som i förtröstan skådar Upp på den korsets bild, den orm af koppar, Som helsans balsam uti såret droppar. Sen hit allena med förtröstans öga Och lifvet skänks af underbilden höga. Den bilden —ack! den nu af händer gjorda, Lekamligt frälsar: men en gån g Guds Smorda I andlig mening skall det verk fullborda, Hvars förebild blott detta under är. Tron profetian, jag till Eder bär! . . . Men nu, bryt upp! framåt, Guds trogna här!

Nahesson och folkets öfriga höfdingar.

Ja, nu bryt upp! framåt Guds trogna här!

Folket.

Med Jehovah framåt! framåt Guds här!

10DET

\

SISTA UNDERVERKET.Du helga stjerna uti Österlanden, Jerusalem, du mina Fäders stad*), Du Zions dotter uppå Kidron-stranden, Ditt minne tecknar jag på sångens blad! Brudsmyckena uti din skrud beröfvad, Du ligger nu, en enka lik, bedröfvad, En såld slafvinna uti Islams famn, Nu utan ära — förr med äradt namn.

Du var dock fri, när mina fäder bodde Uti ditt sköte i kung ScheFmos dar; t>å

cederkronan, som konungsligt grodde På Libanon, du på din tinning bar. Nu cedrarne dött ut; friheten flyktat; ~ Din äras tidehvarf är redan lyktadt, Och på din helga, Gudinvigda jord

Nu trampar hånfullt de otroghes hord.

%

Dtj moderstad för mina fäders fäder, Dig nu beklagar dina söners son.

#) Författaren härstammar ifrän Judiska förfader.66

Din första kärlek, Mosaismen, gläder

Ej mera mig, affälling derifrån.

Din första dyrkan Jehovah du skänkte,

Men såg ej Christus-stjernan, som uppblänkte

Invid din barm: jag faller ned och ber

För dig, min moder, — jag den stjernan ser.

Jag vill numera dig ej moder kalla, Jag skådar dig nu som en främling an. Den Gud, du nu tillbeder, heter Allah, Och Muhamed till sin Profet har han. Ej den profet, som på stridsfältet blödde, Men honom blott, som uppå korsat dödde, Som min profet jag hjertats dyrkan ger, Ja, ännu mer — som evig Gud tillber.

Dock, helga jord, du Gudasonens amma, Som äfven tog hans sista dödssuck mot! Än Christna hjertan, icke otacksamma, Uppå ditt altar bära fram sitt bot-, Sitt böneoffer $ än pilgrimer tåga Uti en helig, andaktsfull åhåga, Att uppå grafven falla fromt en tår

Och hos dig kyssa verldsförsonarns spår.

* *

*På via dolorosa vördnadsfull Pilgrimen vandrade i helig håg, I hotfullt sinne till Calvarias kulle, Der Christusgriftens helga tempel låg. Hur måste hjertat ej af andakt klappa, Då fram han trädde på den helga trappa, Den Scala Santaj hvarest Jesus bar För oss sitt kors i vår försonings da'r!

Men snart botgörarn syntes vördsamt stanna Vid Ecce Homos herrliga arkad — Då böjde bugande han ned sin panna Och böjde ödmjukt sina knän och bad. Der Christus förr blef af Pilatus visad För folket, der blef nu botgörarn lisad Uti sin själ; han käride sig dervid I Gudens spår invigd till Gudens frid.

Och vidare med tysta steg han trådde Förr smärtans väg — men nu försoningens, Tills slutligen i helig håg han nådde Calvaria-kuIIens Gudinvigda gräns. Der Guden förr på via dolorosa Tog sista stegen — denna helga kosa Han nu begynte till att krypa fram, Att likna ödmjukhetens offerlam.68

Den fromme vandrarn sig i stoftet krökte Och lände så till Gudagrafven fram, Der Janitscharer, med åtlöje, rökte Famnslånga pipor under hedniskt glam. Otrogne herrar på den helga orten, De slagit ned sin vakt vid tempelporten, Som blott upplåtes för de Christne, då De guldzechiner till belöning få.

På sammetsottomaners dynor sträcka Sig turkarne med spotska blickars hån, Och händren girigt efter guld de räcka, Ohelga rummet, der Guds egen Son För alla menniskor i kärlek blödde, På korset led och under marter dödde — O ve! på alltuppoffrarns helga graf Sitt ocker drifver vinningslystnans slaf.

v

Emedlertid för guld han ingång köper Och porten öppnas för botgöraren. När der han ingår genom själen löper En helig hågkomst af Försonaren. Här icke syndarn mer af qval beklämmes; Andaktens strängaspel i hjertat stämmes; Och när pilgrimens yttre nederböjs, Hans inre deremot till himlen höjs.69

I helgedomen först på knä nedfaller

Pilgrimen vid en marmorhvit relik,

Vid Christi salvosten, nu prydd med galler,

Der engång Gudasonens helga lik

Blef smordt af Josef från Arimathia

Och Nikodemus, dessa fördomsfria,

Sin Herre trogna, kärleksfulla män,

Som sista tjensten viste Mästaren.

Som här utaf de båda fromme smordes Den heliges lekamen förr en gång, Så ifrån andaktsfulla sinnet spordes Nu himmelskt rökverk under bön och sång. Af själens balsam, hjertats fromma böner, Den Himmelske tacknämligt offer röner, Och åt botgörarn skänker han dervid Sin kärleks fullhet — sin försonings frid.

Hvad är, som sedan får pilgrimens dyrkan, Hvad är dernäst, som han knäfaller vid? — Till höger glänsa ju i helga kyrkan Två sköna kungavårdar, der Gottfried Och brödren Balduin, som Christen spira Först buro i Jerusalem, nu fira Odödlighetens xsälla segerfest — Vid dessas grifter böjes knä dernäst.70

/

Se skölden der, med purpurkorset sirad, Se hjelmen der med gyllne palmen på! Korsriddarkedjan är kring urnan virad, Och korsets fana ses der ofvan stå. De sköra vapnen hvila nu på grafven, Der slumrar fredligt nu hvarderas glafven. De båda kämparne för Christi tro, De trogne stridsmän, nu gått ned till ro.

/

J, korsets kämpar! som till Christi ^ ära I fromma händer drogen hvassa svärd, Nu liggen J hans Gudahjerta nära: Det var en heder, edert stoft beskärd, Att sjelfve hvila få i helga grafven, För hvar% befrielse er hjelteglafven Så troget svängdes — svängen palmer nu! Deruppe svängs ej annat vapen ju.

Du fromme Gottfried, som med kungakrona Ej ville herrska uti samma stad, Der Gudasonen bar en törnekrona, Nu bär du kronan i de dödas stad! Och, Balduin, din fromme broders like, Nu du lagt kronan ned uti det rike, Der alla Englar, efter vunnen fred,, Än kasta kronor för den Högste ned.71

Vid hvarje steg pilgrimen tar härinne, Vid hvarje blick, som från hans öga går, En blodig syn, ett heligt marterminne Från Långfredagen för hans själ framstår: Här man med gisslet har sin Gud bespottat — I detta chor man om hans kläder lottat — Här blef han naglad — och här korset stod, Der uti kärlek sist han lät sitt blod.

Men uti midten utaf helgedomen,

Der står ett litet, pelarbygdt capell,

Och när pilgrimen till dess port är kommen,

Han känner sig så outsägligt säll.

När sakta porten till Gudsgrafven knarrar,

Botgöraren i from hänryckning darrar,

Ty i det helgaste han får ingå,

Att i Försonarns graf försoning få.

I vestibulen utaf graf-capellet Först ses en klipphäll, såsom marmor hvit: Förr griftens Engel satt på detta stället, När Jesu vänner en gång kommo dit. Pilgrimen tycker sig nu Engeln skåda, Han hör dess röst uti sitt inre båda, Att grafven nu är tom — hans döde Vän Ur grafven gången i uppståndelsen.72

*

Nu öppnas dörr'n till inre helgedomen, Upplyst af lampor, evigt brinnande: "Du Christne pilgrim, var i frid välkommen Till alla grifters grift! Träd fram, att se Det rum, der man vår Herres kropp nedlade, Böj knä!" — griftvårdarn, fromme munken, sade — "Och bed, botgörare, om synders bot; Tag i ditt hjerta griftens frid emot!"

Pilgrimen böjer knä vid sarkophagen, Som utaf bländhvit marmor huggen är; Här beder han-, uti sin själ betagen Af helig andakt, heliga begär. Det är så ljust omkring: hans ögon bländas Af yttre skenet; i hans inre tändas Ock tusen lågor, tusen flammor opp, Der hvarje låga blir ett saligt hopp.

När så hans inre är af ljus omstråladt, Af himmelskt ljus i bönens jubelstund, — Då hörs ett tjut, af hesa röster skråladt, Som skakar helga griftetemplets grund. Från domen ofvanför med öppna hvalfvet Otrogna Moslems

åstadkommo skalfvet, Och, skändande det helga templets fred,

Antända facklor kastade ditned.

i73.

Pilgrimen, hänryckt utaf helig tjusning, Ej hörde skrålet, icke skenet såg, Som blodrödt flammade med vindens susning Kring grafeapellet, der i bön ban låg, Ack! templets yttre väggar brunno redan Och hånfullt elden mot de inre sedan Framhastade och-slöt en glödhet famn Kring grafeapellet, ännu fridens hamn.

Snart templets yttre väggar nederbrunno Och stöpo samman med förfärligt brak, Förr'n tempelbrännarne sig rädda hunno På brända stegar ifrån templets tak. Liksom ett underverk *), de ondskefulle Ej åt sitt grymma nidverk fröjdas skulle: De brändes sjelfva uti branden ned, Och — under! — elden släcktes ut dermed.

En enda sten af inre grafeapellet

Blef icke skadd — ett enda grand ej rördt.

Så räddades det helga grifyetjället

Igenom underverk, se'n oerhördt.

Och när pilgrimens själ från himmelsfärden

*) Natten emellan d. 11 och 12 Octob. 1807 anställdes denna nidingsbrand. Att sjelfva grafkammaren, till och med dess trädörr, blef alldeles oskadd, betraktades af de Christne såsom ett Guds underverk.

774

Sig åter nedlät till den yttre verlden , Han trädde oskadd öfver gruset hän

Och öfver Musulmännens brända ben.

t

* * *

Du Gudagraf, du Palestinas ära, Dit än pilgrimer uti vördnad gå! Otrogna händer ville dig oskära, Men starkare var Herrans hand ändå. Åt Christenheten underbart bevarad, Än på Calvaria står du, grift, förklarad, Du alla griftegåtors lösningsord, Ett heligt minne på en helig jord.

Så, Allmakt, skrifver än ditt finger lagar För hvad vi vörde såsom underverk. Du utför evigt hvad Dig helst behagar Så i naturens, som i nådens verk. Det Christna hjertat, som Djg fromt tillbeder, För Dig i stoftet faller vördsamt neder. Det sista underverket kom från Dig, Du, som benämnes Gud och Underlig!DKN

MOHRISKE PILGRIMEN.Glödhet solen öfver öcknen hängde Och med strålen hvarje grand förgyllde. Klart och bländande, som gyllne kornen Uppå Gängens rika strandbädd, glänste Kiselsanden på den öde heden. Ack, men sandens grund, fastän så gullgul, Brände foten på den qvalda vandrarn, Som måst fjät på fjät i glöden trampa. — Trogen Musulman, profet-tillgifven, Nu, vallfårdande, sin botstig trådde, Uti fastemånaden Ramadans Till det helga Mekkas soningsfester, I försakelse botgörarn vandrat Hela dagen> alltfrån solens morgon, På en stig af glöd, i luft af lågor: Ingen spis hans läppar än fått smaka, Ingen läskning hans förbrända tunga. Af turbanen tyngd, solqvalda hjessan Hängde, blossande af mödans purpar» Ned ifrån botgörarns skull ror 5 klädda I en mantel, som var kolsvart färgad I bläckfiskens blod. Djupt hjessan böjdes,78

Liksom terebinthens drufva hänger Smäktande utöfver svarta stammen. Vacklande, sin matta kropp han stödde Mofc en trealns lans, som dystert blänkte Med det långa, svarta ebenskaftet, Samt basaltens spets, den kolsvart blanka.

9

Solen sken på en oas öcknen, Som, en palmkrönt ö, af flygsandsvågor Rundtomgifven, låg likt tärnan, famnad Än oslitligt af sin döde brudgums Stela armar, vid hans öde hjerta — Så oasen uti öcknens sköte. Slutligt nådde

Islams trötte pilgrim, Halfförtärd af brand och törst och hunger Till oasens svala bryn, se'n länge Han i sandens glöd och mödor trefvat. Vid den första palm, som här hart nådde, Knäföll han inunder kronans skugga Med sin blick sträckt emot helga Mekka, Men med händren emot himlen höjda, Och han bad med en förtorkad tunga:

«

O Profet! från sjunde himlens salar Ack, se ned till jordens qvalda dalar, Till din slaf, som nu i bönen talar Med sin Herre — o, se ned till mig!79

Troget jag ditt helga bud åtlydde; ' I vår fastemånad jag mig prydde Med min svarta boteskrud, och skydde Icke öcknens väg, fast jemmerlig.

Ej ditt fastebud jag ämnar klandra. Ack nej, gerna vill i qval jag vandra Till ditt helga Mekka; alt med andra Trogna Moslems der få rena mig.

Lydig ditt förbud jag ej har smakat Mat och dryck, så länge solen vakat; Från dess morgon vä kt jag allt försakat Utaf lydnad för Allah och Dig. —

Uppå himlens sällhetsbädd jag tycker, Hur just nu Du, vällustdrucken, trycker Skönsta Houri till ditt bröst; hon lycker Uti rosenfamnen, Herre, Dig.

Der Du njuter utaf himlens nektar, O Profet, se till din slaf, som smäktar Här i öcknen utaf törst och mäktar Knappt att längre gå sin pilgrimsstig.

Och

när solen släcker aftonbranden Led mig då, Profet, led mig vid handen,80 ' ,

i

Att en källa jag må nå i sanden,

Om en droppe blott der bjuder sig! . . .

»

Hör! — derborta ifrån palmens krona Hvilka hesa, späda röster tona; Se, ur bo?t flög pelikanens bona Och hitåt hon tyckes närma sig.

Se, har skönt dess hvita vinge blänker, Aftonsoln åt den sin stråle skänker; Men beständigt hon hitned sig sänker, Hvad kan hon ha% att bebåda mig?

Men se nu — när hit som bäst hon sväfvar, Hon fick se mig— ack! jag tror hon bäfvar: Dock rätt tydligt hitåt hågen sträfvar, Fast af mig hon låter skrämma sig.

Kommer du med budskap från Profeten, Att påminna mig, att ej förgäten Är hans slaf? — ack, dina skri och läten — Jag förstår ej hvad de båda mig.

Jo, se der ju syns en liten källa Med få droppar uti sanden qvällar Ej oss båda den kan tillfredsställa, Så som törsten bränner mig och dig.81

Här åt ungar du en dryck vill hemta: Kanske ligga de i bo't och flämta; Efter modrens vattunäf de längta, Att tillsamman der få läska sig.

Ve! hur få de droppar, som här rinna! Endast en af oss skall läskning finna; En skall svalkas, men den andra brinna, Tärd af törsien — jag bör ö|fra mig.

Förrän soln gått ned jag ej får smaka Någon dryck 5 jag måste allt försaka. Om jag fogeln skrämde bort tillbaka, Visst Profeten skulle straffa mig.

Ty så länge solens lågor tindra I botmånaden, förbjöds jag hindra Något djur, att dess behof få lindra — O Profet! jag måste lyda Dig.

Jag ger vika nu för pelikanen, Ty det bjuds mig heligt i Koranen, Som jag svor att lyda vid turbanen. Kom, o pelikan, och mätta dig!

Jag vill undan mig i busken luta, Och der vill jag mina ögon sluta,82

För att icke åse fogeln njuta

Af den fröjd, jag måst afsäga mig.

Musulmännen nu, sin vantros offer, Uti döden sin Profet så lydig, Vacklar ödmjuk, törstförtärd, åt sidan Och bak pinjers täta buskar faller Maktlös ned; — försakan log i blicken, Men förtviflan brann i vredgadt hjerta.

Mellertid med glada vingslag sänkte Pelikanen sig till källans bräddar, Der hon omtänksamt hvarenda droppa Samlade uti det torra näfvets • Spända vattensäck, som hastigt fylldes Af den tömda källans klara safter. Sedan lyfte hon de hvita vingar Och flög glädtig med sin vattenbörda Till de kära uti palmens krona. Späda ungarna med fröjdfullt kackel Drucko, törstande, ur öppna näfvet, Och så, diande vid modersbarmen, Tacksamt klappande med späda vingar, Tjustes de af vattnets svala nektar. Men de spädas gälla fröjdesånger, Ack, hur ljödo de i mohrens öron? Som de sällas jubelhymner ljuda83

»

Uti en förkastad andes öron, Då han, flämtande i afgrundsbranden,

»

Lyssnar segerljud från fjerran stranden, Hvilka tyckas stämda upp, att håna Den förbrända, qvalfortärda syndarn.

Stilla låg ban, stum och hyckladt ödmjuk, Med en fradgad mund och törstqvald tunga, Såg beständigt med halfslutet öga Emot aftonsoln, som redan sänkte Sig alltmera bak oasens toppar, Och hvars nedergång han blott förbidde. — Snart försvann den och dess sista stråte Bjöd farväl åt högsta palmens krona; Och i nedgången den äfven löste Musulmannens pligt till fortsatt späkning, Till försakelse och ödmjuk stillhet. . . .

Då flög Musulmännen upp från jorden, Icke ödmjuk mer, ett vilddjur vorden, Grep förtviflad och med hämdens kraft Uti spjutets svarta ebensskaft. Lik en rasande mänad han svängde Spjutet kring, att dess basaltudd hven Med ett hiskligt, med ett svartblankt sken. Med sin sista styrka fram han trängde Med en fradgad mund, med slitet hår84

Mellan pinjers och acaciers snår,

Tills han slutligen till palmen nådde,

Hvarest kärleken och friden rådde

Uti pelikanens höga bo,

Der hon gladdes med de små i ro.

Nu ett skri från Musulmännen trängde —

Sina vingar pelikanen svängde

Och flög, uppskrämd, ur sitt näste ut,

För att speja faran — straxt ett spjut

Ifrån ilskna mohrens svängda arm

Flög i modrens kärleksfulla barm.

Uti döden hennes blod bestänkte

Späda ungarna, dem nyss hon skänkte

Huldrik läskning från sitt eget näf,

Dem så nyss hon moderligt fick värma

Med de dun, från egen barm hon ref, —

Nu hon kan dem icke mer beskärma.

Genomborrad föll hon liflös neder,

Och längs efter svarta spjutets skaft

Flöt den hvita barmens röda saft.

Med förbannelser, med ilskans eder

Mohren tömde sista kraften ut,

Och föll sjelf inunder segertjut,

Tärd af maktlöshet och plågans smärta,

Än med vrede uti brustet hjerta. . .

An i döden svarta mördarn slog

Hvita offret, på hvars lik han dog.BBS

CHRISTNE PILGRIMEN.Galiciens sol re'n morgonguldet sådde I lunders kronor; re'n cicalan spred Sin gälla morgonhymn, då enslig trådde En pilgrim, stödd mot krummad staf, sin led. Med ansträngd möda han förlamad nådde En kulles höjd; der sjönk han maktlös ned. För skumma ögat här sig tedde redan En tempeldom, som låg i dal'n dernedan.

v

Med ögat fästadt på det fridscapellet, Som solbestråladt uti lunden låg, Med tanken lyftad till det höga tjället, Dit tempeltornets gyllne spira såg, Pilgrimen kände, hur allt mer det fjellet Brast tu, som nyss för andens synblick låg. Hans yttre öga såg allt mindre, mindre, Men ljusare blef i hans eget ,inre.

Han låg på knä; men han sin sida stödde Mot foten af en skuggrik sykomor. Hans hand, den skälfde; blotta foten blödde, Ty hit han trampat månget klipphvaèst spår.88

Hans hvita lockar rikt sitt silfver strödde Kring svarta skruden af kamelens hår, Med musselskal på kragen; radbandskedjan Från gördeln hängde; varm var hans tillbedjan:

Pilgrimen:

"Jag fick dock skåda dig, San Compostella! Du helga mål för biktarns vallfart lång. Hur glänsa der ej dina helgon sälla, Hur ljuft uppstäms kring dem de Christnes sång! Här skulle jag min pilgrimsstaf nedfälla, Med tvenne mål för blicken på en gång: Det ena är den helga vallfartsorten. Det andra är i döden — himlaporten.

De äro begge nu mig lika nära, Apostelgrafven och min egen graf; Hår himlen vill min trötta hand beskära, Att lägga ned sin nötta pilgrimsstaf, Att här, vid anblick af Sankt Jacobs ära, Med hopp om egen frid få somna af. O, klarna, öga, fåll nu sista tåren; Dig hvila, fot; du har nu utmätt spåren.

*

Ja, hvila, fot; du har nu, mig till nöjes,

Till sökta målet fört botgöraren;

Och hvila, slaf; ej mera nu du böjes,89

Alt staka vägen ut för vandraren. ,— Fridstabernaklet re'n förklaradt röjes, Ej der i dalen, — men i himmelen; Ty der omsider ser mitt öga, tåradt, Det mål, som fruktlöst jag på jorden spårat.

Jag ser det nu, hur med min förra lefnad Blott skuggor vantron, gäckande, förband, Huf tomma bilder den i

lifvets väfnad Bedrägligt strödde med fåfänglig hand; Min fordna sträfvan för min högre trefnad Jag byggde dårligt på dess lösa sand. Allt, hvad jag verkat med min hand i tiden, Gaf åt min ande ej den sökta fridén.

Hur många fjät har ej tills nu jag tagit På sjelfförsoningens beträdda stig; Hur mången gång har ej min hand jag tvagit, Der dock min själ ej rening fann för sig! 1 tomma villor har jag mig bedragit; Papismens svek har blott bedårat mig. I allt, hvad jag för själen dyrast trodde, Dock ingen vinning, ej försoning bodde.

Hur många medel har ej Påfvens lära Mig hviskat in, för att försoning få! Jag trodde vägen då så lätt, så nära;90

Beqväm, sjelfplanad]ag den trodde då — Den väg, som skulle själens ro beskära; Nu först jag finner, att den var ej så. Nej, Påfvens lära bar mig skamligt svikit, Då den om egna verk, om egen soriing skrikit.

Jag lopp till Påfvens bjudna nådekälla, Till aflatsskrinet jag i vantro lopp, Der nådens vågor sades rikligt välla, Der man för guld fick köpa evigt hopp; Jag hastade, att vid dess våg mig ställa, Att der med gullkalk ösa nåden opp. . . Men ack! — ohulpen och förutan soning Jag vände om från tjusningsormens boning.

Se'n med allmosor jag mig trodde skydda, Med gåfvor, offrade åt Kyrkan opp. Med gyllne kalkar, dyrt demantbeprydda, Till Kyrkans altaren jag gifmild lopp. Jag gaf mess-skrudar, kostligt guldutsydda, Öch tände rökverk, tände vaxljus opp. Hvad hjelpte detta? Ej ett enda törne Stack, det oaktadt, mindre än tillförene.

Hvad mig af jordiskt gods till slut stod åter

Jag förde med mig i ett kloster in.

När jag till klostrets tjenst mitt guld upplåter,91

i

Upplåter det för mig munkcellen sin. Månn' der med bot och fasta jag vann åter Den frid, som flyktat från mitt sorgsna sinn"?

0 nej; den gissel, vid hvars slag jag blödde, Min egen sjel(förtröstan ej förödde.

Då grep, förtviflad, jag till pilgrimsstafven,

Det sista medlet, ännu oförsökt,

Och trädde an min vallfart hit till grafven —

Sankt Jacobs graf, af Christna fromt besökt.

Min gåtas lösning — dunkla runbokstafven,

Månn' i sitt rätta alfabet jag sökt?

Här är jag nu ; framför mig målet ligger. . .

Men ack! än lika arm om frid jag tigger. —

Hvad, missledd, jag i aflatsskrinet sökte, Det fann jag ej; hvad jag åt kyrkor gaf Och gaf åt kloster — detta allt blott ökte Min oro, kunde den ej plana af. De ljus jag tände, och den doft jag rökte, Och nu min vallfart till ett helgons graf — Hvad har med detta jag för tiden vunnit? För evigheten jag än mindre funnit.

Hvad är verkhelighet? En maskfrätt blomma;

1 dag hon bländar med sin purpurfärg;

Men ack! — i morgon, när som stormar komma92

Hon faller af, förvissnad till sin märg. Ej kunna gerningar, i kärnan tomma, Från själen välta undan skuldens berg. Hvad våra händer, fast så godt, förrätta, Det kan dock icke hjertats bördor lätta.

/

Och våra fötter, huru än de trefva 1 rastlös vafllfart, icke hinna de Till vår försonings mål; hur än vi sväfva Kring

haf och land, beständigt jägtande, Det sökta målet skall doqk städse jäfva Den blick, som tror sig det i tiden se. Ej handen verkar och ej foten leder Till sådant mål, som hjertats frid bereder.

Ja nu, fast sent, jag mig förvissad funnit Om penitensens otillräcklighet. Nu har min tro på egna verk försvunnit: Är icke det en vinning — redan det? Botöfningarnes ström, den har förrunnit Med grumlig våg; nu jag förvisso vet, Att fruktlöst man på sje((försoning tröstar, Och öfver goda verk sig fåfängt bröstar.

Ty sjelfförsonarns barm blef oförsonad, Hans hand blef otvådd i sjelftvagnings-bad, Och Ave-bedjaren blef oförskonad,93

Trots hvarje bön, han på sitt radband bad. Och offermessans hymn dog bort, förtonad, Då munnen blott, men icke hjertat qvad. Det yttre — ack, det har ej andans vingar; Det är det inre blott, som upp sig svingar.

Och detta inre — väl! om det kan ställa

Botfärdig vallfart till ett helgons graf,

Om det når målet — himlens Compostella,

Ej blott Galiciens jordebild deraf!

Och säll den ande, som i frid kan fälla

Vid himlens port sin nötta pilgrimsstaf!

Jag känner nu den rätta vallfartsorten,

Väl mig, väl mig! om jag till den nått porten!

Den vallfartsorten är ej här i dalen, Dess helga tempel ej med händer bygdt: Ej Påfvesignad står den cathedralen, , Ej hans insegel på dess port är tryckt; Ej stumma bilder pryda tempelsalen, Ej jordens rökverk höja der sin flygt. . Men uti sida, hvita kläder vandra Der sälla Helgonsjälar om hvarandra.

Och börnestenen, som till grundval lades Uti det templet, heter Jesus Chris t. Det aflatsord, som af dess Prest utsädes,94

Befriar evigt från all skuld och brist. De sontas själar — ack! de jubelglades Uti förklaring stråla der heltvisst. Så flykta, ande; o, min ande, flykta! Nu ser du porten, den för dig upplyckta.

v

Det Compostella, som, beryktadt vida, Dernere ligger, jag ej längtar nå. Det är blott helgons ben, som der förbida Sin multning — ack, men deras andar gå 1 högre rymder, der de helga skrida Och medlidsamt se vår tillbedjan på. Nej, inga helgon vill jag egna dyrkan; Afguderi det är, en fläck på Kyrkan.

Ty hvad är helgon-, hvad är martyr-dyrkan? Blott en förfinad, sminkad hedendom. Det är då sanning, att Catholska kyrkan, Så rik på andar, är på ande tom. I vantrons slapphet byts den Christna styrkan > Till hedniskt gudahus vår helgedom. — Ve! Christne böja knä, så väl som vilden: Vi för Madonnan — han för Molochsbilden.

Jag vill ej nöta någon tempeltrappa,

Ej mera kyssa helgonbilders fot,

Jag vill ej mer på martyrgrafvar klappa,95

Att vid dess trösklar söka frid och bot; Ej mer vigvatten skall min kind uppsnappa, Ej taga korsets signingstecken mot. Allt detta, som jag ofta förr erfarit, Har blott ett söka, ej ett finna varit.

Nar skall mitt söka väl ett finna blifva, Hvar skall min aning bli till sanning — hvar? Hvad hand skall sist med gyllne chiffer skrifva Mitt namn i lifvets bok, så silfverklar; Och hvilkens svärd skall riddarslaget gifva] åt anden, sägande: du värdig var? I himlen nu den handen och det svärdet Jag ser — och det är nå dens hand, som bär det.

Men ingen vallfart blir ett soningsmedel, Ty icke renar den vår själs begär; Ej helgongrafven ger den aflatssedel, Som underpant, på nådens himmel är. AH botesträfvan, som är from och ädel, I hjertat blott sin rot och blomma bär. Hvi har jag vandrat då från fosterbygden? . . På fädrens jord lär sonen lättast dygden.

Måhända skall jag aldrig återvända

Till nordens dalar, till mitt fosterland.

i

Jag får ej mera återse, kanhända,96

Dess höga fjällar och dess blåa strand. Hvi kom jag hit?., blygd! att åt helgon tända Afgudiskt rökverk med dess offerbrand. Fastheldre, nordbor, i ert hem förbiden, Ty hit J fruktlöst uppå vallfart skriden.

Ej kan Madonnans bild mig återgifva Och intet helgonskrin kan skänka mig Min spillda styrka; ej de återlifva Min sista kraft, förtärd på bristens stig. Nej, bättre är, att i sitt hem förblifva, An på vallfarter så uppoffra sig. — AH kraft jag fruktlöst på min väg förnötte; Nu stelna lemmarne, i förtid trötte.

Ty hit jag ställde öfver land och vatten,

Igenom dalar, öfver berg min färd.

Jag gick om dagen och jag gick om natten —

Nu är af brist och mödor jag förtärd.

Hvad är min vinning nu, hvad är den skatten,

Som åt försakelsen blir nu beskärd? • .

Ju närmre hit jag kom, dess mer jag trodde,

Att icke heller här försoning bodde.

Nu ser jag framför mig den berrligheten, Dit så jag sträfvat, denna vallfartsort. Med blygd erkänner jagi jag var förmäten,97

Sora längtade, dit jag ej längta bort

Allt detta tillhör ju förgängligheten,

Allt detta är ju ock af händer gjordt.

Jag kan ej na det — och jag vill ej heller;

AIlfre'n min vanmakt mig till jorden fäller.

Till vanmakt sist blir hvarje vår förmåga, Just när vi målet allra närmast tro. Hvad var som nyss jag icke ville våga, Att snart upphinna Compostellas ro? Nu, vid dess anblick, gäckas min åhåga, Min fot ej mer kan ta ett steg — och ho, Om icke Gud , är nu som stafven bräcker, Hvem, om ej Han, som här min vandringstäcker.

Re'n skymmer dagen för mitt dunkla öga, Re'n faller handen till min sida ner, Och foten redan, den så nyss ej tröga, Förlamad tager nu ett steg ej mer. Ack, allt utom mig jag nu aktar föga, Ty inom mig ett annat allt jag ser: Mitt hjertas allt är Han, som soning gifver. Han, som var evigt, Han, som evigt blifver.

Farväl, o lif! du är, med all din smärta, En dystert musselsirad pilgrims-skrud.

1098

Men ack, den kastar jqg ifrån aniit]hjerta Vid min dödsklockas första segerljud. 1 bröllopsskruden då, den skära., hierta, Iklädes jag — så höfves Christi brud: Väfd med ett inslag af en gyllne seger, Af fridens sidhvitt den sin renning eger.

Snart skall mig stoftet icke mer belasta, Min ande, fri, snart ingen boja bär. 0 kom, min Frälsare! ack hasta, hasta

Pilgrimen nu till möts; jag redo är, Att * tillbedjan för din thron mig kasta, Och lägga ned min vunna krona der. Lät trötta vandrarn pilgrimsstafven falla,

Och nå uti din famn sitt Compostella!"

♦ *

»

Uti San Jago nu vigilien klingar Från vigda klockor, vrd de 'Christnas »chor —-Då flyr pilgrimens själ på ^hymnens vingar Till vallfartsorten ofvan skyars 'flor. Ifrån Apostelns graf den salig svingar Till samma ljus, der sjelf Aposteln bor. . . Det själens vallfart var; — den fria anden Tog <pilgrims£tøfven upp, som föll ur bonden.HANNAS LOFSÅNG.Na hafver Herran gifvit mig den bé~ uena, som jag bad af Honom; derföre gifver jag hanom Herraoom igen evigliga, efter han af Herranora beden är. 1 Sam. B. 1 Cap» 2?, 28 t.

rest ligt smyckad låg ElKanas maka, Fromma Hanna, på sitt böjda knä Vid förbundets helgedom; tillbaka Slöjan föll omkring den bedjande. Spetsglanssminkad *) låg den sköna qvinnan 1 sin festligt byssushvita skrud. Guldcheruberna på bedjarinnan Sågo fridfullt, då hon lofsjong Gud.

Gyllne högtidsamuleten blänkte, Spänd kring halsen på korallers ked, Medan glädjedrucken Hanna sänkte Milda blicken mot sitt sköte ned. Hennes tjusnings föremål, den späda, Dyra sonen låg vid moderns bröst, Uti simlah-manteln buren; gläda Sig åt gåfvan ville moderns röst.

*) Israelitiska qvinnorna plägade med spetsglanssminket förhöja sin skönhet, då de i festligt lof framträdde inför den Högste.102

Herren, som den ljufva panten sände, Ville nu sitt hjertas lof hon ge: Myrrhans rökverk hon med cassia lände I de gyllne offerskålarne. Levi prester omkring altar-borden Bränneoffrade på helgadt bål, Medan Hanna höjde böneorden

Från sitt hjertas varma offerskål:

* *

*

"Åter böjs mitt knä vid samma altar, Der förkrossad sist i sorg jag bad» Herran prisar jag vid samma psaltar, Som jag då mitt hjertas suckan qvad. Han till fröjd bevärdigats min jemmer Vända, smäleken ifrån mig ta. Uppå11 själens psaltarspel jag stämmer, Herre! Dig min fröjds hallelujah!

Blott i Herran fröjdar sig mitt hjerta, Uti Herran har min själ sitt ljus. Invid Herrans altar dör all smärta, Glädjen lifvas uti Herrans hus. Tabernakel, som med Cherubsvingar Hår på Silos berg förklaradt står! 1 ditt sköte fridens sist rum klingar, Vid ditt altar fröjd-cymbalen slår.103

Mina fiender, som mig försmådde,

Herre! deras snöda vapenskrud

Har du krossat, och den mun, mig hadde,

Har Du tystat, min förlossnings Gud!

Uti dina verk jag vill mig fröjda,

Prisande din allmakts rika nåd,

Och med knän, så djupt i stoftet böjda,

Vill jag lofva dina unders dåd.

Utom Dig är ingen helig — ingen; Ingen är, som Du, i kärlek stor; Uppå jorden, uti jorde-rtingen Utom Dig ej någon sällhet bor. Hjertat, sökande en tröstekälia, Villar sig, om ej till Dig det går. Du

är källan, hvarest evigt välla Tröstens vågor — Du all sällhet vår!

Menskor, låter af att Er berömma, Låter af, att tala stolta ord! Adams ättling! huru kan du glömma, Att din storhet blott af stoft är gjord! Hvad ditt hjerta uti högmod tänker, Hvad du handlar uti öfvermod Ar

en storhet, som väl Herren sänker En gång djupt t din förnedrings flod.104

Alla starkes båge — sönderbruten Är den, strängen sprungen, pilen bräckt. Men kring svagheten en sköld är gjuten, Bakom den hon bidar oförskräckt. Som din gördel du kring veka lifvet Spänner, så omkring den veke spänns Ock en gördel, hvaruppå står skrifvet, Att hans styrka är som himmelens.

Starke mannen, rike mannen — mättad Var han länge uppå bröd och våld; Men en gång han blef dock underrättad, Att hans son till slaf för bröd var såld. *) — Ack, du mättade på makt och ära, Dig kan engång det gå likaså. Himlens allmakt kan din vanmakt lära, Att ej lyckan var att lita på.

Men den fattige, den hungertärde Gick engång och bad om bröd af män: Männen gåfvo ej — men dock beskärde Honom rikligt manna Himmelen. Så det gick mig: Jag, den ofruktsamma, Den förvissnade, beledd med hån Utaf andra mödrar — jag, densamma, Blef ock moder — har nu födt en son.

*) Förf. har sökt iakttaga parallelism med den Bibliska sången i 1 Sam. b. 2 c. 1 —10 v.105

Förr jag stod som terebintben — lofvad, Utan höstlig frukt och knopprik vår, 1 hvars dystra krona stum, bedröfvad Vakan klagar -- näktergaln ej slår. Nu, som Pingstens rika först!ingskärfva *), Jag åt fruktens Gud mitt offer bär; Modersglädjen har ock jag fått ärfva, I min lifsfrukt jag välsignad är.

Och de andra — deras söner dödde, Lifvet myIlades i dödens gård: Men min unge son, ack! min nyfödde Växe han uti min Herres vård l Herre! skåda till din tjenarinna, Till en moder: hennes glädje se! Evigt skall mitt hjertas lofsång brinna, Evigt offer på dilt altare.

Gud gör fattig; men densamme Guden Gifver stundom äfven rikedom. Rik den brudgum är och rik den bruden, I hvars hjerta bor en kärlek from. Ack! det gull som rikedom vi kalla,

*) Israeliterna offrade vid Pingsten förslIingen af hve tesk orden.106

Kallas, ej b himmétasi Sir gull. Kärlek bli|f är himtensi gull;; mem atle. Andra skältet! räknas der för mo ii.

Jehovah katr mA i stoftet bel|a, Kan förskräck» med sin äskas» dån', Men densanaim ka® till hiarie» höja, Segerkröna en utkorad son.

Han till intet mäktar allt förderfva.

t *

Kan uttömma dig i vredens sand, Men kan äfven låta sist dig ärfva Ärans thron uppå sin högra hand.

Sine helige med makt bevarar Han — men ack f J alfa syndens Barn, Icke finns en makt, som Er försvarar På det sista från förderfvets garn. Icke skapades ett ljus, att lysa I ert mörker, eller värme ge At den köld, hvari skalt sist förfrysa Med förisad själ hvar sundare.

/

Herrans hand, den så rättfärdigt tunga, Skall i vrede engång sträckas ut. Herrans åskor skola dånfullt ljunga Båda jprdens, båda himlars slut. Då skall fienden till Gud förskräcka»,107

*

Gudsförnekarn skall -förnekad bli ; Då skall Heiraas hand i ikärlek sträckas Till den fromme jined ten ipstlm uti.

Zebaoth skall då de trogna gifva

Herradöme uti majestät

Deras själars själ !han |lofvat -blifva

1 den nya himlens herrlighet.

Han till Konung höja ?&k&U sin Smorda,

Hålla salighetens .horn vjd imakt,

Och i evighet det urd /fullborda

Som af evighet Han {förutsagt.

Jehovah, Du store, underfulle! Du allena skall min dyrkan fit; Och min ison, den .späde, ^oskuldsfulle, Vare han din käre son också! Evighetens Fådershjerta,, skänkte Du åt tidens modershjeilta all Salighet, och såsom majdagg stänkte Fridén i min själ med ljufligt (fall.

För min lifsfrqkt jag Dig offer bäcer 1 tvä unga turturdufvor par, Och ditt altar jag dernäst besk&iw Otämd sUit, som aldrig ok än ban108

Turturdufvorna symboler vare Utaf hjertat, fromma känslan, mild: Och otämda stutens mod förk lare Mannostyrkans fasta förebild.

Dessa sköna offergåfvor bägge Nu uti min lofsångs jubelstund Tacksamheten i mitt hjerta lägge Prisande uppå din altarrund. Måtte bränneoffret Dig behaga, Måtte röken, Herre, täckas Dig! Ej med bättre offer kan jag svaga Tolka offerkänslan inom mig.

Dock — ännu ett bättre offer bär jag Dig, kan dock min skuld ej börda af. Ty min späde, dyre son beskär jag Dig till offer, som mig honom gaf. Öfver barnet, som invid mitt sköte Här jag frambär — o Gud Zebaoth! Ack, att Du din rika nåd utgjöte, Och tog offergåfvan huldrikt mot!

Moderskärleken, den skönsta blomma

Uti qvinnohjertats rosengård,

Offrar Dig med känslor, blyga, fromma,109

Späda frukten af din egen vård. Denne son, Du gaf mig, evigliga Jag -trolofvar Dig till lifvets qväll. Till din tjenst vill honom jag inviga,

Till din Prest vig sjelf min Samuel!" —

* *

*

Slutad re*n var fromma offerfesten, Hannas lofsång slutad äfvenså. Fram nu trädde Eli, öfverpresten, Lade handen barnets hjessa på. Och välsignande med varma böner Och med milda läppars stilla ljud — O, hvad sällhet modershjertat röner! — Vigde han den späda Prest åt Gud:

"Herre, Du, som dina Prester viger, Och som skänker Andans smörjelse, Gif åt barnet, som jag Dig inviger, Kraft och nåd till sin utkorelse!" Han ur gyllne salfvohornet tömde Smörjeisen på barnets lockar, mild. Sälla modren i sitt hjerta gömde Denna salighetens förebild.

10MARTYREN CASSIANUS.

*

(Leg ena.)Oträng var Cassianus, fromme lärarn,

Som uti sin skola Roma r-bar nen

Uti griffelns skrifkonst underviste.

Sträng var blicken, fruktansvärd var stämman,

När sjelfsvåldets barn, de högtförnämes

Stolta söner han med rättvis aga

Till ett verksamt lif i skolans öfning

Kraftigt styrde. — Stylus*), hvasst formerad,

Af hvar gosses hand så träget borde

Uppå buxbomstaflan noggrant föras

Till upptecknande i vackra skriftdrag

Af hvad lärarn först för dem dikterat.

Var det fel i skriften* stylus genast

Med sin andra ändas skarpa knifblad

Skulle felet utur taflan plåna

Till en rättad skrift, då aga följde.

Sträng, allvarlig, blef han derför äfven

För en sjelfvisk ynglingshop förhatlig:

*) På buxbomstaflor, belagda med vax, skref man med den spetsiga udden af ett jernstift (stylus), hvars andra, med ett bredt och skarpt blad försedda, ända användes att ur taflan utplåna fel, till förnyad skrift.Ii4

Bitter lärarn är för ynglingssinnet,

Som, en fri och spänstigt sjelfväxt telning,

Ej vill böjas under tuktarhanden.

From var Cassianus, varmt hans hjerta; Och, fast skalet tycktes bittert kyligt, Bodde innanför med ljuflig värma Faderskärlek för de unga barnen.

Kärlek är dock icke blödigt sinne,

\

Icke eftergivenhetens moder, Dväljes derför bakom floret stundom Åf allvarlig blick och bister panna. Barnaagan, svår för Faderssinnet, Var ock bitter för den fromme lärarn. Men den tår, som menskosinnets vanart I hans medlidsamma öga stundom Locka ville, han för barnen dolde: Och hans anlet blef en bister spegel Af det allvar i hans inre bodde. Fromt i enslighetens varma böner Han lärjungarne, de käre unge, Åt en högre Mästare förtrodde, Och i barnavännens, Jesu, armar — I den store barnafadrens — slöt dem.

Hotfullt mellertid emot de Christne Växte upp en väldig storm; — och blodiglif

Hedningsörnen sina martervingar Öfver Christendomens turtur bredde. Grym, med blodtörst i roffogelhjertat, Med sin rysligt skärpta blick han spaning Efter Christus-hvita dufvor gjorde, Och hvarhelst han fann ett Christnadt offer Hogg en blodig, klo han i dess hjerta, Och till döds med allt upptänkligt marter Under segerfröjd sitt byte qvalda

Ifrån alla håll, från alla gömslen Släpas under jubel Christna fångar Fram för Kejsarns hedna thron — att dömas. "Högt förneka nu din Christus, dåre! Bär ditt offer fram för Romas Gudar, De uråldrige; men hvaromicke Uti marter skall du dö, ditt hjerta Utaf eldens röda falkar frätas, Eller ock af himlens korpar slitas — Välj, förhärdade !" — så domen lyder. När förnekelsen, den usla, köpta ©ödsbefriarn, från martyrers läppar Fegt ej halkar, faller genast domen, Som utaf tyrannens qvalbetänkte Döds-lictorer villigt, grymt utföres. Här för svärdet falla döpta hjessor; Der bland bålets röda lågor skräckligt/

#

Christne brännas; der på glöd de slekas Under långsamt marter; der de spännas Mellan vilda fålar, än otämda, Som med vingadt språng och skrämda hofvar Öfver kl ippor, genom snar dem släpa, Och med blodigt sönderbrustna lemmar Sina spår på sandens hedar teckna. Ryslig, blodhöljd var den syn sig tedde Uti många formers skilda fasor Rundtkring hedna tribunalets purpur.

Cassianus, fromme, Christne lärarn Släpas ock till doms: man honom tvinga Vill sin tro på himlens konung, Christus, Att afsvärja och att högt förneka. Till förnekelse kan dock ej skrämmas Fromme Christusdyrkarn Cassianus. Med orubbligt hjerta fast han vägrar, Att strö offersalt och myrrhans rökverk Inför Kejsarns genius, på dess altar, Eller offra åt de hedna Gudar: "Icke edra stumma stenbeläten Vill jag nesligt och afgudiskt dyrka; Endast Christus jag mitt hjertas offer Gifva vill; och allt hvad dyrt jag eger, Ja, mig sjelf, mitt lif jag villigt offrar Honom, som har sjelf sig offrat117

För mitt lif: han är min Gud och konung, Som i qval och död jag ej förnekar." — "Hvad! en barnalärare åt barnen Gifver föredöme af olydnad Emot Kejsarns bud", skrek denne, vredgad. "Barnförföraren af samma piltar, Dem han agat förr, nu agas måste. Händer späda, men af hämden vreda, Skola droppvis gjuta dödens marter, I avfällingens fördömda hjerta."

Barnen samlas, en fiendtlig skara, Att den stränge lärarn fritt bespotta. Uti hopens, tigerafvelns, hjertan, Fastän späda än, dock hämdbegäret Blodigt lågar; skadefröjden brinner Uti unga ögon, som med smälek Fritt, ostraffadt, spefullt få begrina Fordne tuktomästarn, nu oskadlig Vorden, med på ryggen bundna armar. Men ej hånets blickar blott begabba, Icke ögonkast allenast smäda Den förr fruktans-, men nu ömkansvärde. Stylusgrifflar med sin hvassa ståludd, Hvilka förr 'på lärarns bud så noggrant Måst af gossens hand på taflan föras, Väpna handen nu mot sjelfva lärarn,118

Riktas nu emot hans eget hjerta. Hvassa uddarne fiendtligt hugga In på stränge mästarns bröst och lemmar, Och från alla håll sitt mål de drabba. Offrets blod, som snart i droppar stänkes, Ökar hämdens fröjd; hvad späda åldern Dem i kraft förnekat, hatet skänker. Tusensårad af de grymma styngen Ifrån händer, dem likväl han älskar, Lider gräsligt marter Cassianus. Än af stylens blad blott huden sargas, An sänks djupt i bröstets kammar spetsen Och vrids om af hämdens hand derinne. Och hans hufvud, dit ej händren räcka, Utaf buxbomstaflors kast dock hitines. Slungad tafla hoppar, splittrad, åter Ifrån pannan, den hon sårat; blodig Faller spillran ned för blödarns fötter. "Våren starkare, J marterns unge, Käre redskap!" —• så martyren beder. "Ty ju starkare er band kan straffa, Och ju djupare er stylus hämnas, Desto förr jag dödens kalk får tömma, Och er skuld, J käre grymme, glömma." —

, "Stränge mästare, vill än du brumma? Månn ej flitigt nog de grifflar föras,119

Hvarmed sjelf vår hand till skrift du väpnat, Dem du hvila ständigt förr förbjudit? Blir vår snällskrift, som med snabba händer Nu vi noggrant, drag vid drag, inrista På vår tafla, den förhärdadt hårda, Blir den skriften icke röd och vacker? Sjelf, du stränge, kan nu våra rader Sirligt, djupt inristade, ej klandra. . . Ha! herr Doctor, inga ferier mera, Dem du förr så afundsamt oss nekat, Önskas nu af dig — vi skrifve villigt. Sjelf du straffe efter gammal vana Den af oss, som skrifver nu försumligt. . . Ha! den skriften, som vi nu inrista På ditt hjertas pergament, är herrlig !" —

Så de unga hädartungor gifva Sår på sår med smädeordens uddar, Hvilka, hvassare än stylus-spetsar, Tränga djupare i lärarns hjerta, Sprida tusenfaldigt större smärtor. —

Ändtligen en lyckligt riktad stylus, Uti spåren efter tusen andra, Banar dödens väg till hjertats åder, 1 hvars värme kalla stålet glödgas. . . Nu

sprang, träffad, ut en purpurstråle;120

Och på vågen af den röda floden

Sam en snöhvit själ från hjertats kammar.

Christus, Mästaren för alla jordens.

Läromästare, den trogna anden

Lyfte upp till sig på lätta vingar.

Tusen sår på Cassianus-Iiket,

Såsom tusen purpurblommor, smycka

Den förklarade martyrns lekamen.

Och hans blick, som förr var sträng och bister,

Som förlåtelse förut ej tydde,

Log förlåtande i martyrdöden;

Och hans panna, förr så dystert rynkad,

Var nu ljus och glad, se?n friden vunnits. . .

Vid en stod på Cassiani forum

Böja än pilgrimer knä, och vörda

Helgonbilden, hvilken, tusenstungen,

Pryder minnesvården; fromt de bedja

Till sin förebedjare, martyren,

Lärarn, som för Christi lära lifvet

Offrat — men till lön fått dubbelkrona,

Lärarkronan och martyrens krona.åSUDAMMlMiäm

11Andakten.

Spänn, min själ, de hvita vingar Och flyg snabb ur gruset opp. Anden på sin dufflygt svingar Fri och lätt från stoftets kropp. I en luft, så klar som ljuset, Ren som englars andedrag, Flyg, min själ, till Fadershuset Uppå lätta vingars slag.

I andaktens stund lustvandra Uti himlars himmels rymd; Ty den rymden ej, som andra, Utaf några moln är skymd. Och den sol, deruppe lågar, Ej, som jordens sol, den bär Några fläckar; klar den tågar, Evig dess solcirkel är.

O, hur ljuft att få omfläktas Der af stjerne vingars sus! Ljuft, att ej på jorden jägtas,124

Som en spån i böljors brus — Ljuft, att för en stund inandas Guds serafers andedrägt — Ljuft ? att re'n i tiden blandas Med de himlabornes slägt!

Saligt, att i himlens lunder

Plocka amaranters doft,

»

Binda i andaktens stunder Sig en blomkrans, ej af stoft! O, hur saligt, att omångad Utaf ande-liljors frid, Glömma, ej af jorden fångad, Jordens bojor och dess strid!

Andakt! i din luft allena Kan min själ sig höja så; 1 din atmosfer, den rena, Älskar jag, att vingen slå. Ljuf, som Sarons blomsterånga, Mild, som Salems palmers sus, Kom och höj mig många, många Gånger till min Faders hus!Med Gud!

Med Gud!" milt hjertas valspråk vare, När det i striden mödadt är! Med Gud — ja, med den onämnbare Ett

oupplösligt band jag bar.

Med Gud jag börjar och jag slutar Hvart verk mig här må förestå. "Med Gud!" emot det stödet lutar Min svaghet — blir till starkhet då.

"Med Gud!" det ropet spänner armen, Ger hvarje sena styrka nog. "Med God!" — det inger mod i barmen, Om än en verld emot mig drog.

v

"Med Gud!" den lösen uti striden För mig blir segerns förebud. "Hed Gudi" så jublar jag, när friden I döden enar mig — med Gud!A och O.

A och 0 — det namnet gifver Jag min Skapare och Far, Han, som evigt var och blifver, Som ej början, slut ej har. A bland Fader var den förste,

0 bland Söner blir den störste: Derför vill jag evigt tro

Uppå Honom, A och O.

Allt, som uti verldars verldar Du med ögat skåda kan,

1 sin verkstads fasta härdar, Sjelf ej skapad, skapte han. Allt i honom lefver, röres, Allt till honom återföres: Honom vill jag mig förtro, Skapelsens båd* A och O.

öfverallt är han tillstädes, Öfverallt hans blick är när; Ondskan för hans öga rädes,För hans allmakt fruktan bär. Oskuld, skyld af Gudavingen, Fruktar sig för ingen, ingen: Hjertat har hos honom ro, Hos hvart hjertas A och O. /

När ban ljungar, darra bergen, Bäfvande för vreden hans; Solen mister gyllne färgen, Bleknad för hans ljungelds glans. Säkra städerna han drabbar, Jordens fästen han begabbar, — Då den fromme trygg får bo Hos sin klippas A och O.

Måste än den fromme lida I försökelsernas flärd; Blef han kallad hit att strida I försakelsernas verld; Fast, som eken emot stormen, Som Sankt Göran emot Ormen, Står han i sin fasta tro På sin starkhets A och O.

Ty den allraminst^ ranka, Vuxen i Guds vingård här, Ringa i sin egen tanka,128

Uti hans ej ringa är. Hjelten står på fasta fötter, Eken skjuter djupa rötter; Fastare skall jag dock gro Vid min hjertrots A och O.

o

Åkermannen till sin vredes Ugn för uppryckt ogräs strax. Torra trädet äfvenledes — Och till tröskarn skÖrdadt ax; Men den fromme, när han fälles, Ej för vredens dom framställes. Ho skall dömma mig — ack! ho? — Herren — Nådens A och O.Varde!

Allt var intet; allt var öde, Tomhet var all verldens rymd. Sänkt i tystnad, som bland döde, Chaos låg i mörker skymd, ' Varder så Herren från himmelen sade — Jorden låg nyfödd, begynnelse hade Genast hvart väsen, och menskan på stund Föddes i Edens Gudomliga lund. —

Allt var mörker i mitt hjerta, Allting kallt och öde var, Och ett frö till qval och smärta Jag i synden hos mig bar. "Varde!" så Herren från himmelen sade — Friköpta hjertat nyfödelse hade; Allt blef förändradt och allting blef nytt, Sorgen till glädje i Gud blef förbytt. —

När i döden sist jag flämtar, Hjertat brister, ögat släcks,130

När domsklockan ofvan klämtar, Och min jordehydda bräcks, Herre! ditt himmelska 'Varde!" Du säge, Saliga fröjden förnyelse äge, Tände sig åter välsignelsens ljus Uppe, o Gud! i ditt eviga hus!Miner icke.

Dömer icke. — En sannskyldig Domens vågskål ej du bär. Månne fri, månn sjelf oskyldig I en annans dom du år? Lys din broder ej i band. Den, som önskar hjertan väga, Måste hårfin vigtskål ega, Får ej darra sjelf på hand.

Blott det yttre når ditt öga, Du ser blott till handlingen; Af det inre vet du föga, Som är rot till gerningen. Döm ej du, hvad du ej ser; Dome han, som genom murar Skådar, utransakar njurar, Ser i det fördolda ner.

Broder må ej döma broder, Ovän icke oväns gä Id. Egenkärleken är moder132

Till ett domslut, fullt af väld. Hvadan har du domsrätt fått? Köttet kan ej döma anden; Hjertat väges ej af handen, Väges af ett hjerta blott.

Döm ej, så skall du ej dömas, Fäll ej, så blir du ej fälld.— Så din egen skuld skall glömmas, När du blir för domen ställd. Tänk uppå den domen nu. Mensklig vågbalk — ack! den sväfvar, Och Guds dom ditt domslut jäfvar, Men hans dom ej jäfvar du.

Derför må du domen ställa Till en högre Domare. Heldre fria, än att fälla, Fallne, är din kallelse. Som du andra mäter här,

»

Så skall der dig varda mätet. — Stig då ned från domarsätet, Nedlägg domens vågskål der.MÈet aUseende ögat.

t

Tror du ,' att Guds öga studsar Mot den mur, som döljer dig, Att i dunkla syndatjällen Icke det intränger sig? Tror du, att till tusen andra Håll det sina blickar vändt, Att alljemt det dig ej skådar Uti hvarje tidsmoment?

Tror du, att det ögat blundar, Att det stundom slumrar in, Att det ej så noga märker Till den minsta handling din? Tror du, att ännu långt mindre Det kan skåda i ditt bröst Tankens halt? — ack! do bedragne. Skapar dig en usel tröst.

Om ett syndatjäll du bygde Dig af hårdaste demant, Visst emot det tjällets takås

143134

Gudaögats blick ej slant.

Skarpare än svärdshugg tränger Det igenom märg och ben; Grannt det genomskådar murar, Blickar genom fjäll och sten.

Vet, det ögat kan ej blunda, Aldrig fälls dess ögonlock; Nogsamt det allt yttre skådar, Men allt inre ser det ock. Tvärt igenom menskans bröstsköld Stinger det sitt skåderör, Och det ser hur tanken formas, Lustan föds derinnanför.

i

Klarare än solen skådar

j

Det åt alla sidor kring; Icke frammanför» ej bakför Kan fördöljas någonting. Inga lätta, blåa dunster Kan du i det ögat slå; Tror du det sig låter gäcka — Gäckad blir du sjelf derpå.Vrid på jorden!

Frid på jorden !" så en englaskara Ifrån himlen sjöng i underbara Välljud, sporda utaf herdarne. Frid på jorden, frid bland bröder vare, Sig i frid vårt menskolif förklare; Friden likar oss med Englarne.

Frid till jorden har Fridsfursten burit, Fridens fana ha vi trohet svurit, Hennes ljusa färgor bäre. vi. Fridens krigstjenst, der man fältslag vinner Ej med vapen, men med bröst, som brinner Utaf kärlek — ståndom fäste i!

Såsom lundens oskuldsfulla dufva Plär i nästet uppå ägget rufva — Utaf kärlek darrar vingen då; Så ock fridens dufva hvita vingen Spänne vida öfver jorderingen, Och omhulde jordens barn också.136

Fridén bär ej någon dufhöks skepnad: Ej med htiggklor, ej med kroknäbb väpnad, Är hon dufvan, som blott kyssnäf fått. Fridens röst har ej i stormen skriat; Fridens modersmjölk hvart väsen diat I Guds kärleks milda vårvind blott. —

Ingen dunkel ofridstanke stige I vår själ, dess hesa röster tige Villigt, evigt — utan skymt af tvång. Endast fridssång måtte hjertats siska, Kärleken, uti vårt inre hviska; Hon sig lärde utaf Gud sin sång.

Fällen svärden, jordens trätobröder! Dyrken Friden, hon, som huldrikt löder Hjertan samman i försonlighet. Komme hon och syskonbandet knyte; Jordens ofridsslägt hon huldt förbyte Till en fridens slägt i evighet!Hane-gättet,

Du hane, som på kyrktornsspetsen lyder Hvar vind, och vänder gullbefjädrad kropp! Hvad är delt väl, $orø din ßypabpl betyder, Hvi har dp ÖMgU <Jit i höjden ppp? Du morgonhärojd, vill dti npjg förklara, Att morgon stundar uti andens verld? Hvad! eller sitter du så uppsatt bara Förutan mening, ej bemärkaitsvärd!

O, jag förstår diu sinnebild, du trogæ Nattväktare, du vaksarphetens vän! Du vill oss säga, att vi, redobogne, Må städs förbida sista morgonen. Den kan ju komma oförtänkt om qyälJLeo, Den kan ju tima hvarje nattens stupd? Den kan oss trøffa uti ,

Oss drabba midt i blund.

Du ljusets härold, visst ditt gäll förskräcker Den, som sin mästare har fräckt förnekt; Uti den natt, som ën hans blick betäcker,138

Snart skådas morgonstjernan tindra blekt. Du vill just honom om hans natt påminna, Men hopp om morgon vill du äfven ge: Den natt, i hvilken endast irrsken brinna, Den morgon, då' man endast ljus skall se.

Ej jordisk klang af malmstöpta t rompetter , Här kallar kämparna till andens strid, Och ingen himlens engel munnen sätter Till en basun, som gifver skall dervid. Nej, hvarje hanegäll vår själ bör väcka, Och skingra slumrens moln från ögonen — Snart sista dagens morgonstrålar bräcka Och båda dagen till uppståndelsen.

Så vaknom då ur syndens opiidvala, Och vaksamhetens kalk vi tömmom ut! Skall sista hanegället oss hugsvala, Då höfves, att vi oss beredt förut. Så hållom oss då hvarje stund beredde, För hvarje dag blir räkenskapens qväll. . . Tänk om i dag re'n domens hane bredde Sin Vinge ut och gol sitt morgongäll!Stt Eriks baner *)•

Lamm och Lindorm! — hvad bemärka de? Hur bör sinnebilderna jag lyda? Hvad skall lammet säga kämparne? Hvi skall ormen helgonfanan pryda? Lammets oskuld — och lindormens svek, Hvi samsyddes de på kungens fana? Klok som ormen var — som lammet vek: Så vill dubbelbilden kämpen mana.

Lifvets stridsman! ormutrusta dig, . Skärp din blick och gå försigtigt, sakta; Fly förföljarn, såsom ormen vig, Och för våldet dig, som denne, vakta. Här kringirrande i stridens land, Såsom lamm bland grymma ulfvar sända, Vi beväpnom oss med ormens tand, För att den emot förtrycket vända.

Dock — som lamm vi trädom Lammets spår, Lidom villigt hvad Guds Lamm har lidit;

*) Kon. Erik d. Heliges fana var prydd med bilderna af ett Lamm och en Lindorm.140

Lidandet m himmelsk adøl får, När Guds hand vår törnekrona vridit. — Lamm i friden var, i striden orm: Rinn, som ormen, vaksam ur all fara; Tålig var, som lamm, i lifvets storm; Sky, en lamm-orm, för försåtets snara.

Lamm och Lindorm! på stridsfanans duk Edra sinnebilder kämpe» ty de, Hur hans kraft, som späda lammets mjuk, Villigt himlens högre krafter lyde —

Hur dock ögat, skarpt som ormens blick,

»

Skåde vaksamt rundtomkring hans bana. . . Så föreningen af begge fick Helig mening på ett Helgons fana.mo&eurerna.

Jjioscurerna — som sagan täljer —-Voro tvillingfödda bröder tvenne, Men en Gud dock var den enes Fader, Då den andres fäderne var menskligt. Äldre brodern, den Zevsborne Pol lux, Med Olympiskt ljus kring Gudapannan, Åt sin yngre menskobroder Castor Gaf en delad glans af Gudomsskenet, Hvilket sedan uti enad gloria Broderligt omkring dem begge lyste. När på hafvet uti stormens vådor Nödställd sjöman varsnat tvillinglågen Från de bådas

hjessor vänligt fladdra — Straxt han hoppades Gudomlig räddning Af de höga, menskokära brödren.

Efter sagans förebild, o menska, Lär dig andens Dioscurer känna. Religion är der den äldre brödren, Som ifrån en evig Gud härstammar, Men den yngre, menskofödde brödren, Jordiskt ädel, heter mensklig vishet.142

Blott den B Idre kan den yngre gifva Delad glans ifrån sin Gudapanna, Vända så en egendomlig gloria, Att den yngre får sitt sken derjemte. Derförutan, och i strid mot brödren, Ar den Sednare blott jordiskt nattlig, Ej tillbedjansvärd, sjelf barn af stoftet. När i tvillingsbrödraskap de enas, Huldt, endrägtigt, stråla begge klara, Tända samla|dt ljus i nattens mörker, Räcka enad hand till hjelp i stormen

o

At den villade, som dem anropar, Sprida, menskovänligt, fröjd och glädje Ej i sagan blott — i menskans hjerta.Atthelgona-SÄng.

Alla Helgon ofvan jorden, tiden, Ofvan sorgen, ofvan kampen, striden! Er från stridens land besjunger jag. Hvar och en, Som i de hvita kläder Inför Lammets thron deruppe träder, Lyssne fridsällt till min lyras slag.

J Serafer, som i helgonringen Sväfven saliga på lätta vingen, Äfven J här nere dvaldens fqrr. Äfven J en gång på jorden stridden, Äfven J här på förlossning bidden, Nu ingångna inom fridens dörr.

Eder kamp nu edra söner strida: Med er sköld i hand, ert svärd vid sida Upp de träda i det kämpaled, Som blef efterlemnadt tomt af Eder; Nu J skåden blott på striden neder, Se'n J sjelfve vunnit evig fred.144

Nå, väl an! det stridsfält9 som J lemnat, Vi med mod beträdej än ej remnat Trones sköld, som här vi stride bak. J "deruppe! från ert sälla läger Edra söner visst tillönsken seger, J, som sjelfve stridt för samma sak.

Snart vår kamp är äfvenväl utkämpad, Då på oss den lofven blir tillämpad, Att hvar stridsman blir förlofvad hem. Då vi lemne stridsvagn, spjut och båga, Att på segerspannet in få tåga I det himmelska Jerusalem.

Der ej svärden mer i händren klinga, Blott serafer sina palmer svinga, Jublande vid fridens harposlag. — Himlens Helgon, mina Fäders andar! . Snart min lofsång jag med eder blandflr På de eviges a} (helgondag!Bönens båge.

Jag en båge i min makt har fått Och i kogret bär jag tusen pilar. Sjelf ett mål för tusen andras skott, Trygg jag vid min trogna båge hvilar.

Verlden kallar väl min båge mjuk, Slapp hon spefullt plägar strängen kalla; Dock — när jag gör af min båge bruk, Längre skjuter den än bågar alla.

Ej jag riktar den mot oväns bröst, Blott mot vännens ibland alla vänner. Min förföljare . . ack, var du tröst! Ej min båge emot dig jag spänner.

Bågens sträng ej klingar uti strid; Mina pilars udd jag ej förgiftat; Blott uti fullkomlig yttre frid Många skott jag från min båge skiftat.

13146

Vapnet bildar jag af händer två, Hvilka knäppas till en båge samman. Sedan lägger jag min pil derpå (Pilens udd blef smidd i böneflamman).

Ej mot jorden, upp mot himmelen, Mot Guds hjerta så mitt skott jag riktar; Strängen klingar i mitt hjerta se'n — Väl mig då! om eljest rätt jag sigtar.

Målet skjuter jag från himlen ned, Och bönhörelsen med träffad vinge Sväfvar sakta ned; Guds kärleks fred Segerbytet åt mitt hjerta bringe!

Böne-bågen är ju stark, fast mjuk, Skjuter skarpare, ju mer den böjes; När jag ödmjukt gör af bågen bruk, Visst af skottets lön min själ förnöjes.JDe tre bönesätten.

\

1 renne bröder jag i drömmen skådat Uppå trenne knän kring bönens altar, Bedjande i trenne skilda böner.

Bönens engel inom altarringen Stod och tecknade de trenne böner Uti böneboken; först med stiftet Han upptecknade i svarta skrifitdrag Första broderns bön; den andra broderns Han med purpur-chiffer skref på bladet, Men den tredjes klart med guldbokstäfver. Första brodern bad med munnen endast — Derför böneskriften ock blef kolsvart. Andra bönen, som med mun och hjerta Stammades, men efter formulårer, Engeln tecknade med purpurstiftet. Men den tredje brödrens bön, der hjertat, Hänryckt, bad uti så helig ifver, Att hans mun blef stum, hans tunga ljudlös —-Det var bogen, som med guldbokstäfver Uti böneboken strålar evigt.Vron.

Hvad är tron? hur bör jag den betrakta? Som en aning, som en dröm kanske? Bör jag mig för hennes hägring akta, Endast skapad af förvillelse? Bör jag för dess irrsken väl mig vakta, Eller åt dess löften hel mig ge? Ar hon endast en fantastisk villa — O, då kan hon ej min längtan stilla.

Nej, hon är det ej — mitt hjerta säger, Att hon är mitt allradyraste, Att i henne blott jag lifvet eger, Att blott hon kan lifvets lif mig ge. Tron allena är den gyllne seger, Hvilken öfvorvinner verldarne. Tron ju utesluter tviflets gissning, Evigt vissare än all förvissning.

Ingen kan i visshet längre komma, An till tron; hon är all kunskaps mål:149

Hon är kunskapsträdets enda blomma; Hon är sanning, icke blott symbol. Hon är himlen uti hjertat fromma, Uti lifvets jern ett himmelskt stål. Tron allena är den kraftiøagneten, Som drar tiden upp till evigheten.ljög och Evangelium.

Från himlens Fader tvenne armar sträckas Till jordens barn, för att dem samla in I fadersfamnen; — skall Guds kärlek gäckas, Skall du till möts ej öppna famnen din? Med tvenne armar vill Han söner famna Till enda hjertat —- väl, att der få hamna!

Den ena armen (det är högra armen, Som kraftens är) tycks sträng, att se uppå. Den talar hotfullt om den höga harmen, Som hos rättfärdighetens Gud bör rå'; Sträng är dert handen, höjd för att anklaga, Och Lag den heter, hotande den svaga.

Vill Gud dea handen uti vrede skaka, Då darra bergen, skälfver jordens grund; Och himlens åskor, straffets thordön braka, Och verldar grusas uti samma stund. Du kan den handens allmakt ej förneka; An hvilar den likväl — blott sträckt, att peka.151

Se! — nu en spegel Han i handen sträcker, Dess ram är allvar, glas rättfärdighet; 1 Lagens spegel, ve! jag klart upptäcker Mitt eget hjertas bild af syndfullhet. Hvad orent handen gjorde, hjertat kände Står mörkt i spegelns bild — mitt syndelände!

Hvart heldst jag går, hvart jag mig undan vänder, Den spegelbilden dock förföljer mig; . Den tvås ej af; den bär orena händer; Dess blick mig skådar an oblidkelig. O, stränga hand! fäll ned din spegel stränga; Se till min ånger! hvi mitt qval förlänga? . . .

Hvad fröjd, hvad fröjd för fallna menskoanden! Hvad salighet gör på min bäfvan slut! Den andra handen (det är venstra handen, Som är Hans hjerta närmst) Gud sträcker ut: Det finns ej hot uti den vänligt böjda, Den ej att banna — att välsigna höjda.

Ack! Evangelium den handen kallas, Som räckes, att mitt eget hjerta nå; Men icke mitt allena, — allas, allas Den handen sträfvar, att välsigna få. .

»

Den- flägtar ljuft, som stilla vestanväder —-Och kärlek doftar, och försoning gläder.152

Och i den banden Han ett hjerta väger, Ett genomstunget Sooebjertas blod: Det hjertat lågar, och dess brand mig säger, Att evig kärlek är en lösen god. En varm blodsånga lagens spegel höljer, Och purpurdimman stränga bilden döljer.

Säll den, som sig till denna hand får trygga, Utaf den andra först till ånger väckt! Säll den, som lärt sitt dufvonäste bygga Vid enda famnen, mellan båda sträckt! Med tvenne armar vill Gud söner famna Till enda

hjertat — väl, att der få hamna!Advent&Sany.

Din Konung kommer — ej med krona,

Ej med Konungslig klådebona

Och ej med spirans majestät.

Han kommer — skymd är Gudens stråle —

Han kommer — på åsninnans fåle,

Men är ej mindre stor för det.

Förfärlige, som ej förfärar, Härförare, men utan härar, Du kämpe utan svärd och spjut! Du kommer blott som fridens Förste, Förnedrad, men likväl den störste: O stad, drag mot din konung ut.

Drag festligt ut med fridens palmer, Med sång af hosiannöhpsalmer, Och smycka gladt din Konungs stråt. Han kommer, denna himlens hjelte; Gudomligt namn uti hans bälte . Står ristadt — i hans sköld: förlåt!154

Hans rike, ej af denna verlden, Tillkämpas ej med blanka svärden Och vinns ej af murbräckorne. Der går ej på det fästets marar En häpen vakt med skri i lurar — Der räds man ej ovännerne.

Men här i denna verlden strida

Hans kämpar både sent och tida,

Med trones sköld beväpnade

Och andans svärd — en säker klinga —

För hvilket tidens vapen springa,

De menskosmidda glafvarne.

Hans kämpar under korsets fana Gå, att för honom vågen bana: — När sjelf han kommer och går fram, Då öppnar hafvet sina vågor: Då släcker elden sina lågor Och stormen stummas — för Guds lamm.

I hjertat stormens hot han stäcker Och syndens lågor han utsläcker Och näpser våra lustars svall. Allt blir så stilla, när han träder Försonande ibland oss neder, Förrättande sitt medlarkall. —155

I

Så kom, så kom, all kårleks Herre! Till dina söner, större, smärre: Blif dem i deras hjertan när. Vi ödmjukt falle Dig tillfota; Du vill ej vredgas, vill ej hota Den själ, som dina förgör bär.

Låt ljuset öfver verlden skina, Gör alla menskor till de dina; Upplys dem i din sannings ljus, Att alla, så från norr som söder, V; sist må samlas såsom bröder Uti din Faders sälla hus!Mim Mterde.

Ett lamm jag är uti den stora hjorden, Som här i trångt och nattligt herdetjäll Af gode herdens vård är instängd vorden Till nattens morgon alltifrån dess qväll. Här bidar jag i mörkret jemte bröder, I fjällets trängsel under natten lång, Tills herden löser mig till slut en gång, När morgonsolen uti öster glöder.

Då kommer herden — han, hvars rösi jag känner, Och öppnar dörren till vårt fångabus; Han kommer då och ropar sina vänner, Och leder ut dem i friskt morgonljus. Och straxt de samlas kring sin käre herde, Så hjordens fäder, gom de späda lamm, Och hoppa tacksamt till sin herde fram, Och slicka handen, den de älska lärde.

Och herden kärleksfullt dem företräder, Och hela hjorden följer tätt hans spår, Och herdesången från hans vallhorn gläderDen trogna höpen, söm Ined honom går. Igenom morgondaggens friska dalar De sina för ban till en gräsrik ang, Der uppå ljusgrön vall och blommig sång De rikt få beta i sin frihets salar.

Igenom betesängden herrlig sorlar En ljusblå flod med palrtibeskuggadt svall. Derofvanför i friska skuggor porla* Blomkransad källa med en sval cbrisftalt. I trädens krortof mtifgohfoglar sjtinga, Och vestønflägtar spéla fria der, Och hela ängden vidt sitt ethö båt Ifrån en blåftdad, hänryckt aångartitøga.

Om ock från hjorden sig förirra skulle Ett ensligt lamm och trampa villsamt fjät, Straxt skyndar herden — han, den kärleksfulle, Och söker tills han återfinner det. På trogna axlar han den återfunna Med snabba steg till moderhjorden bär: Vallhornets glada toner snart förkunna, Att den borttappade till rätta är»

Men skulle ulfven sig till anfall drista, Och blodig smyga ifrån fjällen ned,

167158

I hopp att värnlösheten öfverlista, Och söka rof i stilla dalens fred. Straxt trogne herden kommer då tillstädes, Sin fridsstaf byter han mot stridens ut, Och grymma ulfven faller han till slut, Då frälsta hjorden åt sin räddning glädes.

Så städse vakar han med fadersöga För egna hjorden, som han frälsat har. Sitt eget lif, det aktar herden föga, Om det den ringastes i hjorden spar. Han är en herde, öfver allt att skattas, Han älskar ömt sin återlösta hjord, Och hjorden honom,* — det är hoppets ord: "Han är min herde, mig skall intet fattas**OrmfërhroHsaren.

För Grafven och Dåden, o, radens ej mer

J Christlige bröder!

Ty grafven allena en balsam beter

Det hjerta, som blöder.

Den blödande Frälsarn har blodlösa mannen,

Den iskalla Döden, den bleka tyrannen,

Besegrat — och dödsfursten eger ej mer,

J Christlige bröder! en makt öfver Er.

Förr svängde han spiran med skräckande makt — Den makten är krossad. Han giäddes åt bojan, på Eder han lagt — Den bojan är lossad.

Förskräckelsens konung, den svartbleka Döden, Sjelf svartnat i vanmakten, bleknat i nöden. Du orm och du drake, du död och du graf! Hvar är nu den seger, du fröjdades af?

Den giftsvällda hydran, månghöfdad och vred, Sin trefvare sträckte,

Att gripa sitt offer — men se! då steg ned160 •

1,

Din hjelte, som bräckte

Förderf vårens makt; ty den segrande handen % Ur hväsande käften bröt giftiga tanden, Och trdtsande vilddjurets etter och hot, Pä kufvade nacken stod røgrørøQ* fot*

Se'n stötte han korsträdets heliga stam I dödsormens tinning. — Oss ormaförkrossarn, Guds enfödde lamm, Gjort döden till vinning, Uppfyllande löftet, i urtiden gifvet Åt menniskoparet, ur Edén fördrifvet: I tidens fullbordan skall qvinnones säd förtrampa dödsfursten — den lindormen vred.

Den krossade hjessan af korsfoten fast Blef naglad i mullen; Och själaförskräckarens gifthjerta brast Vid Golgatha-kullen.

Ännu är han naglad, den huggormen lede, Vanmäktiga hjertat än sjuder af vrede — Blott ringlande stjerten sig svänger ännu Kring korset, som klufvit hans hufvud itu.Chri*tendomem& Amor.

i korsets tro, i Evangelii lara Finns ej Gud Amor, de Latiners fröjd. En himmelsk Kärleksgud likväl är nära Min själ; hans makt är i mitt hjerta röjd. När i mitt inre han sig uppenbarar, Han är ej pilten, som en båge bär; Ej pil, ej list från honom jag befarar; Han stjäl ej hjertan — men dem ömt begär.

/

Han är ej barn, den Kärleksgud, mig smeker; Han är en vuxen yngling, härleksvarm. Han ej med hjertan, såsom barn verk leker, Men trycker dem till egen blodig barm, Sjelf genombårad, han ej genombårar, Men läker hjertan med sitt hjertas blod. Ifrån hans hand går ingen pil, som sårar, Men i hvart sår han gjuter balsam god.

Latinerguden käriekslågor tände,

Sjelf kärlekslös, en kall, tyrannisk gud.

Han stod på afstånd och sin båge spände —162

- En slaf blef vunnen vid hvart strängens ljud. Min kärleksgud mig ej som slaf förbinder, Men sluter mig som brud i egen famn: -Och för min kärlek har ej jorden hinder, Och för min sällhet har ej jorden namn.

Ej mig till plåga blir den ljufva låga, Som ifrån honom har sitt ursprung fått. Ej till en jordisk henne ställs min fråga, Af honom beder jag genkärlek blott. Ej uti koger bär han hvassa pilar, Men mången gullpil gått hans hjerta från. Den Kärleksgud, invid hvars barm jag hvilar Ar ej Cytheres — men Marias son.

Han är ej åtföljd utaf Amoriner, Sjelf alla Cupidoners Cupidon. Ej med förförisk list och skälmska miner Han samlar hjertan kring sin kärleks-thron. Gudomlig mildhet heter ännesmycket, Och: "Frid på jorden!" han på tungan bär; "Inbördes älsker Eder lika mycket, Som hvar och en af Er för mig är kär."Confirmationsgåftu titi en ung Christtnna.

Himmelens sköldmö! i dag af din brudgum,

Försonaren, korad Till hans stridande brud: segra i Segrarens namn.

Här en vapenrustning dig skänks från hans

himmelska tyghus; Vapnen af Englarnes hand smiddes på

kärlekens städ:

Först dig skänkes en sköld — t ros-skölden •

med gyllene bucklan, Sluten af ringen omkring, hamrad af himmelens stål.

B ingen är evighets bild, och salighetens är

guldet:

Hvälfd som en himmel och vid är ju din

himmelska sköld.

Hjelmen ock föstes uppå de ljusa, jungfruliga

lockar,

Salighetens den är, ej af det jordiska guld164

Smidd; nej, malmen blef hämtad ifrån de him-

melska guldberg, Herrligt den klingar i strid, svalkande

pannan så ljuft.

Pansarskruden också, den ogenomträngliga,

ikläd,

Silfvervirkad och lätt; hvit är Försoningens skrud. Djefvulens glödande skott den silkesfina igenom Tränger dock aldrig; hvar länk sluter en

sköldborg kring dig.

Svärdet — det är ej för tungt för späda,

qvinliga handen, Icke för barnets engång — räckes dig:

andans det är Skarp är tveäggade klingan; förskräcks ej,

hjeltinna, för glansen, Skönt är dess ögonkast, kärlekens segrande blixt.

Skänks dig en gördel jemväl: af liljans finaste

nerver

Väfd Sr dess böjliga ring; håller dock

underbart fast;165

Gjuter sin styrka förvånande i tätt famnade

hjertat:

Oskuld är gördelens namn; — sköldmö!

bevara din skatt.

Bågen dig gifves till slut — ja bönens båge

med gullsträng; Rikta med ögat ej den, rikta med anda

och själ.

Tag ur ditt hjertas koger en pil — en flygande rörpil — Bönen med lågande udd. — Hel dig, du

Guds amazon!Ben kostliga perlan.

f^ostliga perlan, den klara, den enda —

Hvar vill du söka dess skatt?

Söker på jorden du henne kanhända? . .

Jordiska perlan är matt —

Bleknar i natt.

Dyker du ned uti klokskapens vågor, Spanande perlan till lön, Styr du till djupet af forskningens frågor, Sökande skatten så skön — Gäckas din bön.

Om uti menskliga snillet du spanar Efter ditt himmelska mål, Om uti skenbara dygder du anar Kostliga perlans symbol — Svikes ditt mål.

Herrliga skatten är Jesus aliena;

Endaste perlan han är.

Dyk uti andaktens vågor de rena,Kanske då finner du der Grund per lan, kär.

Skatternas mångfald, de dyraste, sälje Du, denna enda att nå. Kostliga perlan aliena du välje; Evig blir vinsten derpå — Salig du då!Mårigsknehtamen tottkasintng.

• »

s

O, svartsträngad Lyra! klaga Nedanföre korsets stam. Kan min blick den syn fördraga Af det lidande Guds Lamm? Vanmakt Frälsarns hufvud sänker Mot det blodbestänkta bröst; Döden ingen lindring skänker, I hans qval ej någon tröst.

Men krigsknektarne, i gamman, Nedanföre slagit opp Tärningsbrädet: allesamman Ega de om vinsten hopp. Om

hans kläder nu de lotta, Om hans mantel, virkad hel; Alla händren lystet måtta Efter lyckans tärningsspel.

« Ej de se på Gudens öga, Uti döden bristande.169

Men p& tärningen hvart öga Noga, girigt räkna de. Sjelfve blinde, för den blinda Lyckan de blott ögon ha. Ljuset närmast, de förblinda För dess sken dock blickarna.

Manteln, som hans hjerta klädde, Icke hjertat önska de; Håna så den djupt försmådde, Döende för smädarne. — Ve, du krigsknekt, ve ditt hjerta! Som Guds hjerta genomstang. Stäm, min lyra, stäm i smärta Sorgens vemodsfulla klang!

15Sorgens Smorda.

Sorgens barn! du är ju äfven konung, Fast ditt rike är ett öckenrike, Fast din krona är en törnekrona Fastän tåren, var din kröningsbalsam. Fast din purpur utaf egna droppar Färgad blef från törnestungen tinning. Arma menska! i naturens rike, Blef du konung — i ditt hjertas rike Kanske korad till en sorgens Smorda. Men uppå den andra kröningsdagen Du förklaras skall till himlens Smorda. Törnekronans taggar, hvilka växte Ständigt inåt här, och blodigt stungo Hjessan, ack! till slut likväl de böjas Utåt: då skall hvarje tagg förlängas, Bli till guld, och så till stråle smidas, Ja, till stråle i din nya gloria — Gyllne kronan, som deruppe bäres Af hvaren, som här, med törnekrona, Värdig blef, der segerkronan bära.Åfjord — HU jer a.

Utaf jord är menskan kommen,

Jorden hennes stam I and är.

Att bli jord igen, är domen,

Som allt jordiskt hos sig bär.

Stoft, stå fram, och räkna dina anor;

De gå ned åt — ej till himlens banor.

\

Stoftets modersbarm du didde, Hennes mjölk har ammat dig, I dess sköte först du qvidde, Sist hon fordrar dig till sig — Ja, med öppna armar modren Mullen Bidar dig till sig i ättekullen.

Har du något, att invända

Mot den modersfamnen? — säg!

Hoppas du från den dig vända?

Dit ju bär all verldens väg.

Det är domen, fastän grymt det låter:

31enska, du till jord skall varda åter.172

Hvad af jordisk moder föddes,

Ja, det vända må till jord.

Men "hvad som af Anden föddes

Blifver Ande", så Guds ord

Sagt; och derför skall min ande jäfva

Stoftets lag, och fri mot himlen sväfva.Den hvita triumfhästen

Johannes, den helige ziarn, som dömdes Af hedningayran, att dränkas uti En sjudande olja, af Herren ej glömdes, Blef underbart oskadd — dem till raseri! Då drefs han på Aigas* högt svallande vågor, Förvisad till Patmos, den ödsliga ön: Ett offer för nöden och ensliga plågor, Han dvaldes bland klippor, ombrusad af sjön.

Men här från sin ocken han styrde dock färden Till himlarnas eden, på vingburen flygt. Han glömde tyrannernas throner i verlden, Såg himlarnes thronsal för ögat upplyckt. Och skiftande syner med andelig mening Framstodo för skådarens hänryckta syn; Och jublande röster 1 salig förening Uppstämmas han hörde i himmelska skyn.

Nu såg han en gång — si! med vränskande låter En stridshäst, så eldröd, med man såsom blod!

*) Uppenb. B. 6 cap. 2—8 v.174

Och ryttarn derpå var till krigiska dater Utrustad med slagsvärd och rytande mod. Och han var den härold, som Kriget förkunnar Och sargande strider på blödande jord. Och ve! ropa tusende döende munnar; Af ve skallar söder — af ve skallar nord.

Se'n gångarn dernäst med den kolsvarta bringan, Ett väsen som natten, på trånande bog En ryttare uppbar; af jaspis var klingan, Som hang vid hans gördel : till strids han ej drog. På märglade armen, i darrande handen En våg han blott förde — men tom var dess skåL Och Hunger, så hette den nattliga anden; Och skålen, den tomma, var nödens symbol.

Men gångarn, den tredje, på gulbleka länder En ryttare förde, likblekare än. Och Död var hans namn; uti benrangelshänder Han lyfte sin lia, den skräckbringaren. Likläppade dödsbud befallande anden Tjenstvillige följde så tätt i hans spår. Förskräckelsens konung, som makt öfver landen I uppdrag har fått, till förödelse går.

Men äfven Johannes såg träda på banen En stridshäst, hvitstrålande, ädel i skick.175

Med silfver knöts opp silkesiockiga manen: Och herrlig. Gudomlig var ryttarens blick. En segrande båga han höll uti handen, En krona af guld uppå hjessan han bar; Och seger ban vann, den Gudomliga anden.— An framför de andra Guds Son strålar klar!Hjertats Janus-bild.

C Joden Janus dubbelpannad Romarn plägade afbilda, Skådande åt tvenne skilda Håll med tvenne anleten.

Samma dubbelhet besannad Se vi, båd' till fröjd och smärta, Uti bilden af vårt hjerta: Tvenne anlet' har ock den.

På den ena, mörka pannan Utaf hjertats bild vi märke Syndens brända Cainsmärke: — Arfsynd tecknad står på den.

Men likväl uppå en annan Sida af dess bild vi vete, Att står tecknadt Guds beläte, Som ser upp till Gud igen.Mitt hjerta och en åjäl.

"i

1 hela hopen utaf dem, som trodde, Ett hjerta och en själ allena bodde" — Så skrifs om Christi första kyrka här. Och detta hjerta var Guds Son allena, Och denna själen, denna höga, ena Var tron på Honom, som all Enhet är.

Så var det då — och uti våra dagar Hör du ej tidens röst, som klagar, Att enhet finns ej uppå jorden mer? Det enda hjertat, splittradt nu otaligt, Ej klappar mera uti endrägt saligt: Hvart hjerta nu sin egen himmel ser.

En själ ej mer — nej, många tusen själar Emot hvarannan äga tidens trälar, Med skilda önskningar i skilda bröst. Öch liksom vågor uti brusfullt hvimmel Sig resa hotande mot stormig himmel, Så stormar tvedrägt nu i tidens röst.

x o178

Jlen i den sanna Kyrkans enahanda Slår samma hjerta än, och samma anda Besjälar än de trognes valda hop; Der känna alla sig som fosterbröder, Och Christi kärlek alla hjertan löder Blott till ett enda, evigt hjerta hop.I

Modersmålet.

Mitt första modersmål var ej det Svenska; Det var ej språket, som jag först har hört Invid min moders barm; — nej, fosterländska Urtoner själen förr än örat rört. Det språk af doft, hvarpå Guds englar tala, Det tungomål af sång, i himlen förs, Jag lyddes till ifrån min vaggas dvala — Och än dess stämma i mitt inre hörs.

Hur ljuf den stämman är! — ett vestanväder, Som i mitt hjertas eolsharpa slår. Det finns ej ton, som så min ande

gläder, Det finns ej ljud, som jag så väl förstår. Ej någon brytning i det språket finnes; För svart, som hvit, dess ljud är uppenbart: Den döfves öra af dess tonfall hinnes, Och dummens tunga talor ut det klart.

Ty tungan, som det modersmålet talar, Ar kärleken, med rosenläppad mund.180

Och hvart dess ord, en himmelsk flägt, hugsvalar, Strör Hermons dagg i hjertats Sarons-lund. . O, att jag rätt min lyra stämma kunde, Och till det språket röra strängarne! O, att jag vid dess form, dess välljud bunde Hvar sång, jag sjunger till min psaltare!Ætf nog! — nog!

Om, otrogne, än du eger Guld och frejdadt namn på jord, Bäddar vällusten ditt läger, Dukar frosserft ditt bord — Midt i denna ståt dock säger Dig en röst, som ej bedrog, Att du ej har nog — ej nog.

Om än, trogne, du ej eger Något arf på denna jord, Bäddar sjukdomen ditt läger, Dukar hungern upp ditt bord — Midt i denna nöd dock säger Dig en röst, som ej ,bedrog: Du i tron har nog — ja, nog!

- «—ofr-|g-cs»»»—--

191Maria Stuart* sista bön.*)

O Domine Deus! Speravi in Te: O care mi Jesu, Nunc libera me. In dura catena, ln misera poena Desidero Te; Languendo, gemendo, Et genufleetendo Adoro, imploro, Ut liberes me!

O, Himmelske Fader! Jag hoppas på Dig: Hjertkäraste Jesu, Befria nu mig. I bojorna fasta, Som tungt mig belasta, Åtrår jag blott Dig. I vanmakten fången, I klagande sången, Ur stoftet jag beder: Förlosse Du mig!

) Den olyckliga Drottningen skref denna klangfulla och sköna bön på Latin, några få timmar före sin afrättning.MMMUMimNaturen

Naturen är en spegel blott, 0 menska, af ditt eget hjerta. Majbilder, leende och hjerta, Som du, hon på sin tafla fått.

Se, i naturen hvarje fröjd Är till ditt hjertas fröjd en broder: Guds kärlek var ju begges moder, Som vårdar begge från sin höjd.

Men äfven på den taflans grund Så månget dystert höstmoln sväfvar: — Hvad är det värdt, att så du bäfvar För moln, som fly med nästa stund?

Och i naturen hvarje sorg Ar till ditt hjertas sorg en syster; Hon blickar mörkt och nattligt dyster, Men Gud om begge drar försorg.186

Snart träder solen fram igen; Och månen ler i dunkla natten; Och öfver djupets mörka vatten Hon strör sitt rika silfver se'n. . .

O ja! naturens anlete Liksom ditt hjertas, skiftar ofta: Än foglar sjunga, blommor dofta — Än härjar stormen lundarne.

Gack! — i naturen se en bild Utaf din egen fröjd och smärta, En bild utaf ditt eget hjerta, Än nattligt vild, — än klar och mild.Maß-sång.

Maj uti naturens rike Blomstermånaden ju är. Blomsterrik förutan like, Jorden hon till högtid klär.

Bäckar chrystalliniskt sjunga, Slingrande i vårlig dal. Och med glad och tonfull tunga Klingar lundens näktergal.

Vestanflägtar, ljufligt friska, Kyssa rosens purpurkalk. Och från grenen tjusad siska Sjunger nu sin kärleksbalk.

Ljus och bla är himlapellen, Jordens grönska famnande. Nattviolen står i qvällen Skär och ambradoftande.188

Maj, en jordiskt herrlig villa, Ar på sång och doft så rik. . . Hjertats maj! o, sänk dig stilla I min själ — se'n aldrig vik.

Ty naturens maj är öde, Blott en skiftrik stundens gäst — Om ej andens maj oss bjöde Till en högre blomsterfest,

Själars maj, du blomstermånad, Bringande ny-födelse Uti hjertats verld! min trånad Älskar din välsignelse.

Andeblommor hjertats dalar Smycka då i salig stund Och serafiskt näktergalar Sjunga uti hjertats lund.

Och Guds kärleks veslanväder Svalkar själen med sin frid 5 Och försoningsliljan gläder Med sin skönsta doft dervid.

Dina majdar icke njutas

Uti

tretti solhvarf blott.189

Utaf dagar, som ej slutas, Du ett evigt antal fått.

Fastän vårlig här, högsommar Dock du i ditt sköte bär. Och en evig vårros blommar Ur det frö du sådde här. . .

Våren ju sin glädje visar Uti doft och fogelsång — Jag min andes majgud prisar Med mitt hjertas bön och sång.Guds väg.

Herrans väg så lustig är, Okel ljufligt, bördan lätt. Du förstår hans stig ej rätt, Om du fruktar törne der. På den vägen tornets tagg Kan din fot allena stinga — För ditt hjerta har don inga Taggar, endast blomsterdagg. Fridens blommor ljufligt hviska Kring den smala vägens rand} Lifsens källor, klara, friska, Bjuda till beskuggad strand. Från hvart träd en ande-siska Sjunger om sin kärleks brand. Sprider solen ej sin rodnad, För ditt hjerta hugnelig, Spänner himlen ej sin blånad, Leende, utöfver dig? Derför all otålig trånad I ditt hjerta tyste sig. — Träd, o vandringsman, Guds stig Gladlig an och tröstelig!

—ifts^ —Ar Han ej stor?

mm

Ar Han ej stor, han, af hvars storhet icke Din största tanke fatta kan ett grand? Ar han ej stark, som ekens styrka rotat, Och murat fjällen med sin skaparhand?

Är han ej Konung, som sig himlen bygde Till thron, och jorden till sin fotapall? Ar han ej Domare, som åskan sänder Och med sitt thordön skakar jorden all?

Ser han ej allt, han, som hvartenda öga På jorden bildat och dess synkraft tändt? Hör han ej allt, han, som hvart öra format, Och hörselns hinna i hvar örgång spännt?

Är han ej ljuset, han, som solen tände, Och tände stjernorna i himlen blå? Är han ej lifvet, han, som lifvet födde I gräsets stängel, i det minsta strå?192

Månn han ej älskar, han, som älska lärde Så lundens dufva, som hvart menskopar? Är han ej Fader, som föräldrakärlek I sjelfva tigerns hjerta inlagt har?

Vill han med andlig spis din själ ej nära, Han, som gjöt mjölken i din moders bröst? Vill Gud ej dig på sina händer bära, Han, som sin skapelse har återlöst?Himlen.

[jimlen är ett jättebref, Af Guds hand på blått beskrifvet; — Månn' dig, dödlige, blef gifvet, Läsa hvad deri han skref?

Ty till guldinsegel han Solen på det brefvet tryckte, Hvilket skriften igenlyckte, Att du den ej läsa kan.

Men när natten på vår jord Ljusinseglet snart förtager, Du i hennes bleka dager Skönja kan hvartenda ord.

Klar då stjerneskriften är, Och dess mening lätt att tyda: Den Guds allmakt vill betyda, Om hans kärlek vittne bär.

203Sotsäng.

INatlen bleknar, dagen randas, Östern ljusnar, Solens drott Stiger strålande ur hafvet — Allt blir ljus och klarhet blott.

Morgonstjernan släcker lampan Uti himlens blåa sal; Re'n den högre, dubbelstjernan Tänder ljus kring berg och

daL

Se! — en Gud, i gyllne kläder, Öppnar österns porlar re'n, Som en brudgum, glad i blicken, Med förklaradt högtidssken.

Från sitt brudtjäll ut han träder

På

ett herrligt segertåg, För att fröjda menskors hjertan, Att förgylla land och våg.Lys dig, värm dig, o mitt hjerta! Dia klarhet från den barm, Som, af solvin fylld, dig sträckes, Som en moders huld och varm.

Bada dig i himlaljuset, Två dig i dess gyllne sken, Att din inre menska, fläckfri, Måtte framstå skär och ren. —

•t

An, när solen sist i vester

Dignar uti eget blod,

Jag står qvar och ser med saknad

Dit, der ljusets vagga stod.

* *

*

Så jag hvarje morgon kastar Blicken till det morgonland, Der min andes Solgud uppgick, Och bar ljus och frid i hand.

Bethlehem, förut bebådad, — Natten re'n fullbordad var — På af Gud välsignad panna Morgonstjernan till oss bar.

Krabbans son, fast född i natten, Var af eget ljus dock full,196

Och dess morgon, middag, afton Strålande af himmelskt gull.

Hur du värmde, Sol bland solar Dem, som trådde efter dig! Hur du skingrade aili mörker, Tände ljus på villors stig!

Tills du nalkades ditt vester — Och ditt blod på Golgatha Blef en afionrodnads purpur, Salig än för menskorna.

Nu i segerns fulla solstånd Du på himlars himmel står! Sict midsommars-ljus än anden Ifrån dig aliena får.

Som en solros, vill jag tråna Efter ljuset vid din barm: Låt mitt hjertas blomkalk fånga, O, min Sol! din stråle varm!Tårebarnen•

Tvenne rosenfrön jag hade, Mognade vid rosens barm; Dem ånyo ned jag lade Uti jorden, huld och varm. Och mitt hopp stod till de båda, Att få deras blomstring skåda.

För att mer etheriskt nära Rosens båda lifsfrön små, Jag blott tårar, dem till ära, Vattnade der ofvanpå. På den ena gjöt jag bara * Glädjetårar, ljufva, klara*

Men den andra blott jag födde Med de sorgetårar, jag Fällde, då mitt hjerta blödde Under mången smärtans dag. Bitter dagg föll på den ena, På den andra fröjd allena.198

Våren kom — och hjertblad sköto Tårebarnen uti frid. Friskt de unga safter flöto Uti ådrorna dervid.

Och mitt hopp — liksom de begge — Växte med de stänglar tvegge.

När de började att knoppas, Då slog ock min längtan knopp; Jag begynte då att hoppas Snart se rosor vecklas opp. — På mitt sorgebarn i toppen Rosen sköt ur späda knoppen.

Ack! men glädjebarnet löfvadt Ej förblef till sommaren. Ve! sin gröna skrud beröfvadt, Snart det svek

förhoppningen. Masken, stingande dess stängel, Blef mitt glädjebarns mordengel.

Den af sorgetårar födde

Blomstrade i rosig prakt.

Ack! men glädjens dotter dödde,

Drabbad utaf ödets makt.

Nakna törnestängeln bidde

Af det lif, som fröjd blott didde. —199

Har din själ ett frö förvaradt, Vattna det med sorgens tår. Snart uppspirar det, förklaradt, I en evig, himmelsk vår. Glädjedaggen tör ej passa; Den blott föder tornet hvassa.Vingården.

Uti mödans vingård vi Träle här i vårt arbetes Tunga, och i vårt anletes Svett — i ständigt slafveri. ,

Här skall plantas utan rast, Här skall vattnas, här skall gräfvas; Klippor måste undanhäfvas, Om vår kraft dervid än brast.

Om än i vårt rödjande Handen utaf tornet såras, Ögat uti mödan tåras, Låt den tåren ingen se.

Krossa tyst ditt ögas tår, Lid ännu en stund och hoppas, Att i annan vingård knoppas Skörden af hvad här du sår. —201

Snart i lustens vingård der, Till hvars port du ständigt nalkas, Skall din brända tunga svalkas

Utaf drufvan, nekad här.

<

*

Der i salighetens gård Är den drufvan mognad vorden, Som du plantat här på jorden, Som du bär skänkt mödans vard.

Uti fröjdens vingård då Inga tårar mera prässas, Endast gyllne drufvor; — dessas Nektar skall till lön du få.

Och hvar tår, som hängde här 1 ditt öga, skumt af fasa, — Der i lustens drufvoklasa Blir ett yppigt, gyllne bär.

I din vingårdstjenst ej svik: Mödans vingård här på jorden, Der till lustens vingård vörden, Blir på lönens drufvor rik.Vriden* vallmo.

Stolta furste! purpurbäddad Guldpaulun och sömnkalk, bräddad, Jemte konsttillredda doften, Skymningen bak sidenloften — 0, de sofva icke dig.

Rike man! i skattuppfylldta Sofgemaket, rikt förgylldta, Blir din sömn en dröm allenast Om det guld, du vunnnit senast — Ej du njuter hvilans ro.

Lustans slaf! på vällustläger Väl en opiiblomma eger Sinligt du i famnen sluten — Månn likväl af dig blir njuten Sanna hvilans opiidoft?

Lastens träl! med oerhörda Tyngder i din syndabörda,203

Slrt ditt öga: — ingalunda Kan likväl ditt samvet blunda, Sof ^s ej, så orosfullt.

Fläckfritt samvet, hvitt på pannan, Rent om handen — ingen annan. Ar den detta innesluter, Af den vallmodoften njute., Som är sinnets opiat.

Sanna tron på sanna Anden Bär en vallmokrans i handen: Fästad på den trognes tinning, Ger den stilla hvilas vinning, Englars ro på fridens bädd.Matmr^Ulkast titi mina må-nadspredihningar.

Hjertats vinterköld i Januari

Jag predikar; och i Februari

Menskans slummer i sin syndadvala

Är det ämne, hvarom jag plär tala.

Nu åhörarn sig må dra till minnes,

Att ock köld uti hans inre finnes.

Uti Mars och i April jag låter

Hjertats vårsol smälta isen åter,

Plär om första väckelsen då orda —

Se'n mitt verk jag låter Maji fullborda.

Ej med verop jag åhörarn sårar,

Smälter honom uti Majregns tårar.

Uti hjertat måste då uppkomma

Nådefridens ljufva förstlingsblomma. —

Medan sommarn se'n, så mild, framskrider,

Uti själen jag med ordet sprider

Sommarvärmen jemte sommarfriden:

Den predikan är just då på tiden.

Såsom sommartältet skrudbeklädes,

Så åhörarns själ bör äfvenledes

Festligt smyckas; och då är att önska,205

Kumla kläda den i evig grönska. På Augusti himmel månan stiger, Nu åt vemod heldst jag själen viger, Väcker saknad och en himmelsk längtan,, Tillfredsställer dock ej denna trängtan. Skördemånaden en bild framställer Utaf evighetens skörd — då gäller Hvad Aposteln till vår varning skrifver: "Såsom sådden var, så skörden blifver/' Höstens månad, hvilken sedan stundar, Fäller blomstren i de glesa lundar, Och de vissna, gula lofven hopar Samt sitt domsbud uti stormen ropar — Nu till doms jag plägar folken kalla, Att för Domarns thron de nederfalla, Ställande för deras rörda sinne Domens tid, som kanske snart är inne. I Decembers mörka dagar djuren Jemte menskorna och all naturen Bida solen, att på firmamentet Han må återkomma — då adventet Jag förklarar uti nådens rike, Huru Guden, blifven menskors like, Stiger ned uppå vår jord, att värma Alla själar, som sig honom närma. Af allt andligt godt var detta höjden, Derför slutar jag med Julefröjden.Tranadens fantasier.

Hvart jordiskt band, o Herre, vill jag hafva: Solblomman är jag — vare du den solen, Hvarefter jag allena trår; o, jäfva Min länglan ej! Jag är den späda rankan — Blif alm för henne, att kring dig sig refva. Jag murgrön är — blif du min stam, o ceder! Att jag ej lågt i grus och stoft må trefva. Jag fogeln är — o, blifve du dess vinge, Att till din himmel upp jag måtte sväfva. Jag gångarn är — och du dess sporre vare, Att till din rännbans mål jag måtte sträfva. Jag seglet är — o, vare du den vinden, Som fyller mig, att mig ej storm må refva. Jag växten är — men du den hjertrot vare, Som näring ger, att jag af dig må lefva. Jag offret är — du vare offerelden, Som vill mitt lif, till helig rening, kräfva. Jag öster är — blif du den sol, der uppgår, Att ej kring mig sig måtte töcknar väfva. Jag natten är — blif du dess stjernekrona,

Att för mitt mörker jag ej sjelf må bäfva!

--Masken.

M asken på ett hjertblad fräter,

i»

Stingande med dödlig smärta: Sorg den grymma masken heter, Och det bladet är mitt hjerta.

När mitt mullbärsblad försvinner, Utfrätt, vissnande i döden — Silkesmasken kring det spinner Dock en drägt af ljusa öden.

Silkeshvit den nya skruden Klär min silkesiena stängeL Masken, den förr bittra bruden, Blir en vingad sällhetsengel.Motnet.

Moln. som uti höjden sväfvar, Du mig gläder, äfven du. Ej jag för ditt mörker bäfvar — Solen ler derbakom ju.

Du för solens heta stråle Ar en sköld, ljuft svalkande; Alla parkens blommor småle, Åf din dagg besällade.

Lifvets moln, du sorg och smärta, Var min sköld för öfvermod; Sänk i kalken af mitt hjerta Daggens tårebalsam, god!Täflingen.

Låt oss täfla nu, min vän:

Hvem af oss kan fjärmast skåda?

Må ett vad vi hålla båda —

Och få se, hvem vinner se'n!

Stig du högst på fjället opp, När som dagen klarast prålar: Kanske du i solens strålar Längst kan se från höjdens topp.

Väpna fritt ditt öga ock Med ett synrör, som förstorar — Tror du jag mitt vad förlorar? Jag kan se än längre dock.

Hvad! du blicken vänder nu Emot solen sjelf? — du vinner Så kanske; mitt öga hinner Likväl längre bort ännu.210

Ej i solens ljus jag går Upp på fjällets topp, den höga. Nej, i natten med mitt öga Ödmjukt spejande jag står.

Många gånger fjermare Vill fixstjernan jag beskåda. . . Hvem har vunnit af oss båda? Jag blef vinstens egare. —

Vill din ande se sin skatt Längst i det fördolda fjerran, Skåda då dit upp till Herran Ifrån ödmjukhetens natt.Ondt och godt.

Ugglan ser i mörkret, örn i dagens ljus; Solens fogel flyr från stoftets mörka grus; Hemska ugglan älskar midnattsvindars sus: Skilda böner, evigt skilda önskningar Hafva ljusets barn och mörkrets ättlingar. Hvad blir af de bådas sammanparningar? Blott ett mystiskt medelting — skumraskets

flädermus,

Blind i natten, blind också i dagens ljus. . . Ondt och godt du må ej sammanpara; Frukten får det ondas art — ett oting bara.Himmel och jord.

Den blåa himmel, g/öna jord — jag ser, De äro undersköna båda. .lag vet ej, hvart jag heldst bör skåda; Till himlen opp — till jorden ner?

Sin famn mig synas båda sträcka, Den era grön, den andra blå: Jag vill till båda — vet ej då, Hvem jag bör välja — båda täcka.

1 giöna famnen skall min kropp Sin hvila finna; mot den andra, Den himmelsblå, min själ får vandra Och, som en dufva, flyga opp.MøøtiätOrüfften.

Kan vil kungens gyllne krona,

Purpurrika klädebona

Hjertat ifrån qval forskona? . .

När i st Ikes väfda skruden, Myrienkransad, strålar bruden — Ar från barmen sorg förbjuden? . .

Om du guld och silke spinner, Ej likväl en drägt du vinner, Svalkande, när hjertat brinner.

Andakt heter högtidsdrägten, Från hvars follar balsamflägten Svalka bjuder menskoslägten.Mransarnes hr ans.

Barnen smycka sig med kransar, Sjelfva dock sin moders krans. Stjernors ring kring solen dansar; Sjelfva solarne i dans Träda dock, med strålepansar, Kring ursolens thron i glans. Alla himlars här bekransar Honom, som har allt till krans.Biet.

L|jufva bi, o, kom till mig! Hvilken sötma du mig skänker, Hvilken honung! — nu jag tänker Något litet smeka dig.

i

Hvad, du sticks! har gift ock diL, Honungsfogel — gaddbeväpnad ? O, med smärta och med häpnad Jag din tväfald finner nu.

Gadd ej någon jordisk lust Saknar, ingen ros sitt törne: Om jag vetat det tillförne, Mig ej frestarns honung tjust.

Gaddlös, men på honung rik, Är hvar ande-fröjd, som surrar Uti bröstets kupa, hurrar Med en himmelsk vingmusik.ÆLärtehen.

Kärleken ej grannsynt spanar Solens fläckar; ~ heldre blickar Hon mot nattens stjerneprickar, Månget ljus i dunklet anar. Karleken beständigt manar: Öfverse och uppåt se, Var ej tadiare — beundrare!Nåden.

\

Nåd en a i lt för intet skänker, Ger den döde lif igen. Gerna hon sin majdagg stänker Från den öppna himmelen. Duflik på dess vingar sänker Sig mot jord välsignelsen. Den, som henne fängsla tänker Genom våld, den gillraren Faller sjelf för egna ränker — Dufvan undflyr jägaren; Uti fjerran sen hon blänker, Korar sig mer värdig vän.Segerhufvan.

Ingen födes här med segerhufva: Icke segerns örn, men sakna'ns dufva Blifvit bofast bär i tidens lund. Menskligt våld kan bär på jorden kufva Segerns son; — men evig segerhufva Döden fäster på hans hjessas rund.JMÖdemm frmHi*

ßitter är ju dödens frukt, Ack, men ljuf och skön tillika. Osund är ju grafvens lukt, Den likväl på vårdoft rika. Bittert är att skiljas från Hvad man älskat högt på jorden. . Dock, din saknad, dödens son, Nu till fröjd förbytt är vorden. — Trädets äpple äfvenså Rodnar ljuft och ler och myser På den sidan, soln belyser; Men den andra sidan fryser, Vänd mot jorden ned, och ryser, Färglös, kall och blek också.lAftoets Bägring.

Uti mitt hjerta skönt en hägring väfves,

Men ej af dimmor, ej af villor blott.

Min taflas duk beskyller du förgäfves,

Att den af vantron sina färgor fått.

Min sköna syn af intet våld förqväfves;

Ej henne skingra någon storm förmått;

Hon är mig medfödd — och hon kan ej skymmas,

Så länge känslor än i hjertat rymmas.

Och denna hägring i mitt inre målar

Så sköna bilder från ett urskönt land,

Der hvarje väsen för mitt öga prålar

Med krans på hufvud och med palm i, hand.

Serafer, klädda uti helgonstrålar,

Jag der ser sväfva omkring lifvets strand.

Hvad skönt, den hägringen för mig framställer,

Min hand ej målar, ej min tunga heller.

Uti en lund af palmer, evigt unga, Framrinner lifsens flod, så ljus och blå: Och andesvanor uppå böljan gunga,221

Och fridens liljor omkring stranden stå; Och lundens åbor, som i chorer sjunga, Till höga hymner sina harpor slå. . O, att jag i den sköna lunden vore, O, att jag på den klara böljan fore!

Hvar blomsterknopp, som, röfvad bort i tiden, Ifrån mitt hjerta hår af stormen bröts,

Som mogen blomma vinkar der. — Nu friden

t

Hvåren insluter, som af storm här slöts. Min sorgekrona, här af törne vriden, Åf rosor bunden räcks mig der till möts — Jag tror det visst — utaf densamma handen, Som för min tinning här af törne band den.

En evig vår min hägring för mig ställer, En evig ungdom uppå lifvets kust, Der dagakarlen tröttad hand ej faller Och ingen suckan spörjs i mödors pust, Men evig källa utaf svalka qväller, Der hvarje droppa är en salig lust. .

Men ypperst dock, och fjärmast uti fjerran

k

Jag på sin thron, af solar bygd, ser Herran...

Du paradisets hägring, hoppets moder, Min anings syster och min längtans brud!222

Hur länge brusa ännu tidèns floder Emellan mig och dig med stormens ljud? . Mig döden för till sist med segerns roder Utöfver floden, som mig skiljt från Gud. Din bildsyn, hägring, spegle du för anden, Tills jag dess urbild når på andra stranden!Sonetter.

Fjäriln*

Du lätta fjäril, som på vingar hjerta Och guldbestänkta uti rymden sväfvar Och kysser rosen, men dess kärlek jäfvar, Beständigt flygtig mot hvart barn af Hertha! En bild du är utaf det menskohjerta Som ifrån fröjd till fröjd beständigt sträfvar, Men dock för trohet i sin kärlek bäfvar Och af hvart troget band blott fruktar smärta. När hjertats fjäril dock, den purpurröda, Den rätta blomman når, den Christuslilja, Som andeskär i Sarons dalar blommar — Straxt är hon fängslad, slut dess spaningsmöda, Hon kan förtjusad sig ej mera skilja Från honungsblomman der i evig sommar.Jadfti-kyssar*

Ve! bryt ej rosen, ty dess tagg dig sårar, Och nalkas vallmon ej — hon sofver dig; Och frukta liljan: invid stängeln sig En orm har dolt, hvars gift dig genombårar. Du fröjd vill njuta, men du skördar tårar, Om du ej skyr ifrån den blomsterstig, Som ingen retelse mer har för mig, Men som än verldens tjusta barn bedårar. Den falska håller ej hvad högt hon lofvar: Om än med Judaskyssar hon begåfvar, En barnamörderska dock Verlden är. När ömmast hon sitt barn till famnen trycker, Hon svekfullt dolken undan slöjan rycker, Och du, bedragne! — den i hjertat bär.Vintergatan,

Den öckenstig, hvarpå jag mig befinner, Den rätta, öde vintergalan är, Som genom frost och köld och mörker bär Till sommarsolen, som deruppe brinner. När denna led en gång bak mig försvinner Och jag tar steget ifrån banan här Till himlens vintergata, mig mer kär — Ej vinterköld, men sommarfröjd jag vinner. Till ljuset der från jordens vinterdalar, Som örnen upp mot sol, min ande syftar, Att der bland stjernorna lustvandra få. För mörkervandrarn stjernegatan talar Om evigt ljus uti det fjerran blå — Men ack! min längtan än ej dit mig lyftar.Fixgtjeriftàt. I.

Sig (ill och med ju drejar polens stjerna, Hur fast, orubblig du må henne tro; Bland firmamentets alla verldar —

ho Kan mot en allmän verldsforändring spjerna? Magnetens pol du fix må kalla gerna, Men icke hon en gång fick ostörd ro I oförändradt och orubbadt bo — Nej, intet kan sig här mot rubbning värna. Fast, oföränderlig är En allena — Grundpelaren för hvad som skapadt är, Som allting skapadt på sin skullra bar, Men sjelf ej svigta kan — och denna Ena, Den all-fixstjernan, fast, osvikelig, Han heter Evig, Oföränderlig.227

II.

På andens himmel många stjernor svika: Ej glädjens stjerna der står alltid fast; Hon skymmes ofta utaf moln i hast, Och ofta släckes hon i natt tillika. Ja, äfven hoppets stjerna torde vika, Ty äfven hon beror af ödets kast, Och ofta såg jag hur dess glanspunkt brast Och strålan släcktes, den på ljus nyss rika. Den sig åt dessas ledning blindt förlåter, Han torde stanna uti natt till slut — Och då sin irrfärd han för sent begråter. När redan slocknat andra stjernors hvimmel, Dock Chris tus-stjernan aldrig släckes ut — Hon är fixstjernan uppå trones himmel.Iris-1> fi gen.

örbundets himmelsband, som Herren spände I ljusnad sky, du glansomgjutna båga, Du öppna port för hvarje from åhåga, Till dig sig mina blickar trånfullt vände! Din ljusa purpur himlens kärlek tände, Och purpurröd är ock min kärleks låga; Och till ditt blåa kan min tro sig våga Att skåda upp ifrån sitt jordelände» Det majfriskt gröna, som din med ja målar > Ned till mitt hjerta sprider hoppets strålar, Ty grön är hoppets färg och ljus tillika. O, må du aldrig från min himmel vika Du löftesbåga, ack, du skiftesrika, Som likt mitt hjerta i tre förgör prålar!Epigrammer. 1.

Oryende solen går upp och sänder sitt ljus

ifrån öster,

Genast mot vester din kropp kastar en

skugga bak sig. — Träffar dig nå de nes ljus och sprider sin stråle till hjertat, Kaste då synden du bort, — skuggan,

som skymde ditt lif.

2.

Blommande Natt-och-dag, du är ju en bild

utaf menskan; Kroppen är skymmande natt, själen

är strålande dag.

Lyfter du upp, förmäten, mot sol ditt jordiska

öga,

Forskande ljusets grund, strålarnes anknytningspunkt —

20230

Bländade blicken du (äller väl snart; — men

allena i solens Ljus kan du skåda likväl klart hvad dig

omger på jord.

Ändans Gudomliga ljus är enahanda med solens,

Bländar den dristiges blick > lyser den

ödmjukes väg.

4.

Solen har dragit dig upp, dig loekat ur mullen, du fura, Som nu förtorkad der står, naken, med

multnande rot.

Tänder dig, torre, jag an — nå se! mot himlen slår lågan, Längtar mot solen igen, offret för lifvat

af sol.

§å, du svenska af $tøft! hvem har lifvat ditt

frö utur gruset? Honom, som tände ditt lif, dödlige, offra

din tro.

5.

Träl! du har trøjor |pp«; men vi|I da, ärft bojorna falla, Andra bojor du då måste ikläda din själ.231

Köttets bojor förnedra ditt bröst och tynga ditt

hjerta —

Andens bojor så ljuft fängsla vid friheten dig.

6.

Hedningen brände på bål dè döda, och sprakande gnistor Tecknade vägen mot skyn, upp till Valhallas borg.

Lifvet för honom var strid: inbördes kämpande

lågor

Stridde i döden ännu om sitt förgängliga

rof.

Grafkullen hvila ej gaf; i Valhall blef s(riden

förnyad:

Grafven ger hvila åt oss — striden förbyter till frid.

7.

Sanningens silkessnöre till ett med kärlekens

gulltråd

Fläta: det bandet blir fast, håller tillsamman vår verld. Silkessnöret ej slits; gullvirkade tråden är spänstig;

Båda ett starkhetens band fläta kring svaghetens verld.232

8.

Barn utaf himmel och jord, du menska! bed

och arbeta: Bön är ett himmelens värf, arbete fordrar

vår jord.

Bönen knyter en krona i skyn, så rik uppå

gullfrukt,

Högt öfver arbetets stam, mödornas jordiska rot.

Amen.

J Guds Faders tungomål Ar hvart ord ett bergfast Amen. Ej det språk afkortning tål, Der hvar bokstaf är ett

Amen.

När vi tale till vår Gud, Kröne vi vår bön med Amen. Uti hoppets språk hvart ljud Sig gestaltar som ett Amen.

När vi be, Dig till behag, Säg då till vår bön ditt Amen. Vare i vårt lif hvar dag På ditt bud ett uppfylldt Amen!

Hvarje dag sin qväll har fått, Natten lyktar den med Amen; Och när solen ned har gått, Skrifver aftonrodnan Amen.

Står ej uppå hvarje blad, Vissnande i lunden, Amen? Bildligt läses på hvar rad Uti höstens bok ett Amen.

På vårt lif skall ock till slut Döden tala ut sitt Amen. Sist Alldomarn säger ut Lifvets eller dödens Amen.

Lif och död beseglas då Oföränderligt med Amen: Synden skall till döden gå? Fromheten till lifvet, AMEN!

Pris: En Riksd. Banko.